

DRAUGAS

PERIODICALS
May 30,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GEGUŽĖS - MAY 30, 2001

MIXED ADC 606
S75 P1 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05/29/01

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 104

Kaina 50 c.

Prezidentas raginamas rinkti naują koalicinę vyriausybę

Vilnius, gegužės 28 d. (BNS) — Socialdemokratai, kritikuodami dabartinę koalicinę liberalų ir socialliberalų vyriausybę, paragino prezidentą Valdą Adamkų drauge su jais formuoti naują valdanciąją koaliciją, tačiau kol kas konkrečių žingsnių jai sudaryti nesimė.

„Kritiškai vertinam esamą vyriausybę, pabrėžiam prezidento atsakomybę ir siūlom, kaip su socialdemokratų pagalba išeiti iš susiklosčiusios situacijos“, sakė atitinkama LSDP tarybos rezoliucija pirmadienį spaudos konferencijoje pristatęs partijos vicepirmininkas Česlovas Jūršenas. „Prezidentas Valdas Adamkus kaip valstybės vadovas atsako už savo suformuotos dabartinės valdancios koalicijos veiklą. Jis turėtų arba paveikti valdanciąją koaliciją, kad jos ir vyriausybės veikla taptų efektyvi, arba tartis su parlamentinėmis partijomis dėl parlamentinės daugumos pakeitimo, plataus pasitikėjimo ar kitokios koalicinės vyriausybės“, teigiama dokumente.

„Siūlome tai, ką visą laiką teigėme. Dabar matosi, kad nėra jokios valdancios koalicijos, o tik pasidalijimas portfeliais“, sakė Socialdemokratų koalicijos frakcijos Seime seniūnas Vytenis Andriukaitis. Tiek jis, tiek Č. Jūršenas tvirtino, jog oficialių derybų su galimais socialde-

mokratų koalicijos bendrininkais kol kas nebuvo.

„Nežadame žaisti“ paktais, kuriais labai nori žaisti prezidentūra. Esam parlamentinė partija ir pateikiama oficialia partijos pozicija“, teigė V. Andriukaitis.

Apie vadinamąjį „Berlyno pakta“ prezidentūra prabilo prieš tris savaites, po nepatvirtintų žiniasklaidos pranešimų apie Vokietijos sostinėje neva įvykusių slapta socialdemokratų ir socialliberalų vadovų Algirdo Brazausko ir Artūro Paulausko susitikimą bei derybas dėl naujos valdancios koalicijos. A. Brazauskas ir A. Paulauskas paneigė slapta susitikinėjimą Berlyne ir derėjimąsi dėl naujos koalicijos.

Pasak V. Andriukaitio, siūlyti prezidentui alternatyvas dabartinei koalicijai socialdemokratams ypač paskatino nepasitenkinimas praėjusią savaitę Seime pristatyta vyriausybės darbo ataskaita bei veluojamas pateikti biudžeto persikirstymo planas.

Tuo tarpu kol kas Socialdemokratų frakcija, anot V. Andriukaitio, ruoš Seimo rezoliucijos projektą, kuria būtų kritiškai įvertinta praėjusią savaitę Seimui pateikta vyriausybės ataskaita. Svarstydami ją, į savo frakcijos posėdį kitą pirmadienį socialdemokratai ketina kvieisti ir premjerą Rolandą Paksą.

Premjeras ir Seimo vadovas neigia nesutarimus valdanciojoje koalicijoje

Vilnius, gegužės 29 d. (BNS) — Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) vadovas Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ir liberalų vadovas, premjeras Rolandas Paksas neigia valdanciojoje koalicijoje esant nesutarimų ir tikina neketiną atiduoti valdžios socialdemokratams.

„Norėčiau nuvilti tuos, kurie galvoja, kad koalicija skyla, kad vasara bus kitokia — nieko panašaus nėra“, po antradienį vykusio susitikimo su A. Paulausku žurnalistams sakė R. Paksas. Paprašytas pakomentuoti praėjusią savaitę spaudoje prezidento Valdo Adamkaus išsakytą nepasitenkinimą valdanciąja koalicija ir kalbėjimą apie ją būtuojų laiku, A. Paulauskas sakė, jog tai gali būti prezidento interviu publikavusio dienraščio „gramatinė klaida“.

Susitikime buvo aptartas Seimo Naujosios sąjungos ir Liberalų frakcijų darbas. Seimo pirmininkas A. Paulauskas sakė, jog šiuo metu NS frakcijoje vyksta pertvarka, artimiausiu metu bus padėti teisiniai pagrindai frakcijos darbui.

Premjeras R. Paksas tikino, kad jo ir Seimo pirmininko pasikalbėjimai yra tradiciniai, kuriuose pasikeičia operatyvinė informacija, aptariami darbai. R. Paksas teigė, jog susitikime, be tradicinių klausimų, buvo aptartas ir socialdemokratų noras „paimti valdžią“. „Nuo pirmos rinkimų nakties tas noras yra ir jis nei padidėjęs, nei sumažėjęs“, sakė premjeras, paprašytas pakomentuoti socialdemokratų pareiškimus apie val-

danciosios koalicijos skilimą.

Kalbėdamas apie valdanciosios koalicijos skilimą suaktyvėjo kilus nesutarimų NS frakcijoje Seime. Praėjusią savaitę socialliberalų vicepirmininkas, Seimo Žmogaus teisių komiteto pirmininkas Gediminas Dalinkevičius frakcijos posėdyje pranešė atsisakę daryti iš frakcijos valdybos narių. Socialliberalų vicepirmininkai, kovojantys dėl įtakos partijos vadovui A. Paulauskui, jau seniai nesutaria tarpusavyje.

* Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos duomenimis, nusikaltėliai paleido sekamąjį netoli Beiruto pagrobta Libano verslininką, buvusį Lietuvos garbės konsulą šioje šalyje Raymondą Sarkis. Pasak Lietuvos URM Informacijos ir kultūros departamento direktoriaus Petro Zapolsko, ministerija iš dviejų skirtingų šaltinių gavo patvirtinimą, kad verslininkas yra paleistas. Konkrečių įvykių detalių URM dar nežino. Pasak pareigūnų, turtingo libaniečio paliktas automobilis buvo rastas prie Zikrito kaimo Metno kalnuose netoli Beiruto. Verslininko padėjėjas sakė, kad R. Sarkis, kuris yra vienas pagrindinių tabako importuotojų ir turi daug verslo reikalų Libane bei Kipre, buvo pagrobtas, kai išvyko iš savo namų Kornet al Hamroje į bažnyčią, kur turėjo susitikti su savo šeima. Vakare pagrobėjai pasiskambino verslininko šeimai ir pranešė jį pagrobę. Už R. Sarkis paleidimą jie reikalavo nenurodomo dydžio išpirkos. Daugiau detalių nepateikta. R. Sarkis ėjo Lietuvos garbės

Gegužės 28 dieną Lietuvoje prasidėjusios NATO Parlamentinės Asamblėjos sesijos šalininkai sveikino jos dalyvius. (Vladimiras Gulevicius (Elta) nuotr.)

Lietuvos prezidentas — už euroatlantinių struktūrų plėtrą

Vilnius, gegužės 29 d. (BNS) — Euroatlantinėms struktūroms nustojus plėstis, būtų prarasta istorinė galimybė suburti bendrą vertybių vienijamą valstybių šeimą, perspėjo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Antradienį prezidentūroje jis surengė priėmimą Vilniuje vykstančios NATO Parlamentinės Asamblėjos sesijos dalyviams. „Valstybės, siekiančios saugumo tik savo jėgomis, aplink save sukuria nesaugią aplinką“, „Todėl, prabėgus dešimčiai metų, turime ir toliau eiti integracijos keliu ir įtraukti visas valstybes, norinčias ir pasirengusias dalyvauti šiame nelengvame žygyje. Nė viena valstybė neturi būti atskirta nuo integracinio proceso“, pabrėžė V. Adamkus.

Baigdamas kalbą, Lietuvos prezidentas pabrėžė, kad dabar visi laukia sprendimų, padėsiančių pakviesti Lietuvą ir kitas kandidates į NATO 2002 metais.

„Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) vadovas Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ir liberalų vadovas, premjeras Rolandas Paksas neigia valdanciojoje koalicijoje esant nesutarimų ir tikina neketiną atiduoti valdžios socialdemokratams.“

„Norėčiau nuvilti tuos, kurie galvoja, kad koalicija skyla, kad vasara bus kitokia — nieko panašaus nėra“, po antradienį vykusio susitikimo su A. Paulausku žurnalistams sakė R. Paksas.

Praėjusios kandidatės Seimas 1999 metais priėmė memorandumą NATO valstybių parlamentams, kuriuo priimama, kad Lietuvai netinka „buvusios sovietų respublikos“ apibūdinimas. Šio memorandumo projektą tada pateikė tuometinis Seimo pirmininkas V. Landsbergis, reaguodamas į Rusijos diplomatijos prielaidas „buvusių sovietų respublikų“ stojimui į NATO. Dokumente pabrėžiama, jog Lietuva savo suverenitetą ir tarptautines teises požiūriu niekada nebuvo Sovietų sąjungą sudaranti respublika, o tik 1940-1990 m. dviejų agresorių okupuota valstybė. Pasak memorandumo, 1920 metų vasarą (iki 1940 m. vasaros), ir 1991 m. rudenį Lietuva buvo Sovietų sąjungos pripažinta nepriklausoma valstybe, jokių statusų neįneinančių į SSRS.

Pasak V. Landsbergio, tokie pabrėžimai gali atrodyti kaip netiesioginiai Rusijos pretenzijų patvirtinimas. „Nė vienas Sovietų sąjungos okupuotai valstybei ši istorinė nelaimė negali tapti kliūtimi į NATO. Jeigu įvyktų kitaip, tai

reikštų, kad smegenų okupacija Rytuose ir Vakaruose tęsiasi“, teigia V. Landsbergis. Praėjusios kandidatės Seimas 1999 metais priėmė memorandumą NATO valstybių parlamentams, kuriuo priimama, kad Lietuvai netinka „buvusios sovietų respublikos“ apibūdinimas. Šio memorandumo projektą tada pateikė tuometinis Seimo pirmininkas V. Landsbergis, reaguodamas į Rusijos diplomatijos prielaidas „buvusių sovietų respublikų“ stojimui į NATO. Dokumente pabrėžiama, jog Lietuva savo suverenitetą ir tarptautines teises požiūriu niekada nebuvo Sovietų sąjungą sudaranti respublika, o tik 1940-1990 m. dviejų agresorių okupuota valstybė. Pasak memorandumo, 1920 metų vasarą (iki 1940 m. vasaros), ir 1991 m. rudenį Lietuva buvo Sovietų sąjungos pripažinta nepriklausoma valstybe, jokių statusų neįneinančių į SSRS.

„Nuo pirmos rinkimų nakties tas noras yra ir jis nei padidėjęs, nei sumažėjęs“, sakė premjeras, paprašytas pakomentuoti socialdemokratų pareiškimus apie val-

* Naftos imonė, prisikoliusi šimtus milijonų, žadėtai modernizacijai skyrė tik trupinius. Tai nustatė valstybės kontrolė, atlikusi tyrimą „Mazeikių naftoje“. Jos valdytojai amerikiečiai nesidrovėdami savo poreikiams skyrė milžiniškas lėšas. Sutartis su „Williams“ pasirašyta tokia, kad „ponai investuotojai“ už nuostolius neatsako, nors jie rekordiniai, ir „Mazeikių naftą“ negražiai išskiria iš kitų panašių Centrinės Europos imonių. Naftos milijonai byra amerikiečių kišene. (R. Elta)

* Rolando Pakso vadovaujama vyriausybė dirba jau du šimtus dienų. Labai trapios Seimo daugumos palaikomas ministrų kabinetas pastaruoju metu ėmė itin dažnai nebesulaukti paramos parlamente. Ateityje tokia parama gali dar labiau sumažėti, nes jau netrukus teks spręsti didelių prieštaravimų sulaukiančius mokesčių ir pensijų reformų bei likusių didelių strateginių objektų privatizavimo klausimus. (KD, Elta)

* Praėjusiais metais Lietuvos sieną kirtė 4.5 mln. asmenų, kiekvienas jų išleido vidutiniškai po 30 JAV dolerių. Iš turizmo valstybė uždirbo 1.5 mlrd. litų, o tai yra 38 proc. mažiau negu 1999 metais. (Elta)

* Privatią galeriją Vilniaus centre atidarė profesionalus dailininkas ir žurnalistas Vaidotas Žukas. Pirmą parodą, aprėpiančią ketvirtą amžiaus kūrybą, savo galerijoje rengia pats šeimininkas. V. Žukas Lietuvos visuomenei labiau žinomas savo žurnalistine veikla, jis daugiau kaip metus vadovavo Lietuvos radijui ir televizijai.

* Žurnalisto etikos inspektoriaus Romas Gudaitis nusprendė įspėti žiniasklaidos priemones neperžengti žurnalistinės etikos ir įstatymų ribų skelbiant žinias, susijusias su vaikais ar paaugliais. „Pastaruoju metu kai kuriose viešosios informacijos priemonėse — laikraščiuose ir televizijos laidoose ima ryškėti didelių nerimą kelianti tendencija — skelbti informaciją, kuri žalinga nepilnametėjų dvasiniam ir etiniam-moraliniam vystymuisi“, rašoma R. Gudaičio pranešime. „Vaikų ir paauglių savidarybės, vaikantis savaitės sensacijų, dažnai nušviečia skubotai ir smulkmeniškai su pavardėmis, šeimos gyvenimo aplinkybėmis, cituojami vaikų žodžiai, jų reakcija į šeimos tragediją“, teigia jis. (BNS)

* Centro sąjungos narys, buvęs prezidentūros sekretorius Vidmantas Stanulis sugebe išmėginti savo sugebėjimus aludarių versle — tapo mini daryklos „Avilys“ direktoriumi. (L. Elta)

Amerika raginama apsispręsti dėl NATO plėtros

Vilnius, gegužės 28 d. (BNS) — NATO Parlamentinės Asamblėjos (NATO PA) pirmininkas Rafael Estrella pirmadienį paragino JAV prezidentą George W. Bush artimiausiu metu atvirai išdėstyti Amerikos nuostatą, ar 2002 m. į NATO bus kviečiami nauji nariai.

Tai R. Estrella pareiškė trumpoje spaudos konferencijoje Vilniuje, kur vyksta NATO PA pavasario sesija.

„Prezidentas G. Bush turi labai aiškiai pasakyti, ar ši administracija yra įsipareigojusi laikytis atvirų durų politikos“, pareiškė R. Estrella. „Pakaktų, jeigu Amerikos prezidentas pasakytų, jog Prahoje bus įvardytos kviečiamos valstybės“, pridūrė jis.

NATO PA pirmininko nuomone, JAV prezidentas tokį pareiškimą galėtų padaryti savo vizito į Varšuvą metu.

G. Bush ketina lankytis Lenkijos sostinėje birželio 15 dieną. Į Varšuvą jis atvyks po Europos Sąjungos viršūnių susitikimo Geteborge.

Toks JAV prezidento pareiškimas, R. Estrella teigimu, „uždegtų žalią šviesą“ Europos valstybėms viešai įvardyti kandidates ir pradėti diskusijas dėl jų priėmimo.

JAV Kongreso narys siūlo Lietuvai palankų nutarimą

Vilnius, gegužės 29 d. (BNS) — JAV Kongrese bus siikiama priimti rezoliuciją, rekomenduojančią Baltijos valstybes 2002 metais pakviesti į NATO. Tai antradienį NATO Parlamentinės Asamblėjos Politikos komiteto posėdyje Vilniuje pranešė JAV delegacijos atstovas, Kongreso Atstovų rūmų narys John Shimkus.

„Aš sieksiu, kad JAV Atstovų rūmuose būtų priimta rezoliucija, raginanti priimti Baltijos valstybes į NATO“, pareiškė jis.

Rezoliucijos projekte pažymima, jog Lietuva, Latvija ir Estija įvykdė NATO narystės reikalavimus ir turi būti pakviesti tapti pilnateisiais Šiaurės Atlanto sąjungos nariais 2002 metais.

2002 m. lapkritį Prahoje įvyks NATO viršūnių susitikimas. Kol kas nėra nuspręsta, ar šiame susitikime bus kviečiamos naujos narės.

Minėtąjį rezoliucijos projektą J. Shimkus pateikė svarstyti balandžio pabaigoje. Dabar šis projektas perduotas svarstyti Atstovų rūmų Užsienio reikalų komitetui.

Rezoliucijos projektą jau formaliai parėmė 29 Atstovų rūmų nariai. Rezoliucijos projekte pažymima, jog Lietuva ir Estija iki 2002, o Latvija — iki 2003 įsipareigojo skirti gyny-

* Kauno gyventojai vis labiau klinksta i skolas už jiems tiekta elektros energiją — gegužės pradžioje bendrovė „Kauno elektros tinklai“ gyventojai buvo skolingi 2.4 mln. Lt. (L. Elta)

* Kauno senamiestyje prieš kelias savaites atsirado nauji stovėjimo aikštelės žymintys kelių ženklai. Muitinės, Šv. Gertrūdės gatvėse, Rotušės aikštėje ir kitose vietose už stovėjimą nuo šiol teks mokėti. Ženklaai atsirado, tačiau automatų, kuriuos reiktų mesti pinigais, nėra. (KD, Elta)

KALENDORIUS

Gegužės 30 d.: Jazmina, Joana, Jonilė, Ferdinandas, Viliudas.

Gegužės 31 d.: Šv. M. Marija aplanko šv. Elžbietą. Angelė (Anele), Agilė, Gintautas, Marija, Petronėlė, Rimvilė.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

POKALBIS SU LIETUVOS SKAUTIJOS TARYBOS PIRMININKĖS PAVADUOTOJU RYŠIAM SU KRAŠTAIS

2000 m. rudenį darba pradėjo nauja LS taryba. Šiame numeryje kalbinaime naujosios tarybos pirmininkės pavaduotoją ryšiams su kraštais — Vladą Rakutį.

Duomenys

1989 m. — vadovų kursai.
1990 m. — paskirtas į M. Raštikio draugovę.
1991-1992 m. — pertrauka.
1992 m. — Dainavos vidurinėje mokykloje įkūrė naują draugovę. Tapo F. Šakalio pavaduotoju.
1994 m. — LS tarybos pirmininkas. Tapo vyr. skautininku.
1996 m. — vėl paliko skautus (pertrauka).
1998 m. — tapo skautu vyčiu.
1998-2000 m. — vėl pertrauka.

2000 m. — Kauno krašto seniūnas, LS tarybos pirmininkės pavaduotojas ryšiams su kraštais.

Ką jums reiškia skautai?

Čia, pas skautus, radau savo vietą. Jau tada, kai perskaičiau įstatus, supratau, kad ši organizacija kaip tik man. Tai lyg ramybės atradimas. Tie pora metų, kol nebuvo skautų, buvo sunkūs. Šioje organizacijoje jaučiuosi gerai. Ypač gera stovyklauti, būti gamtoje. Tačiau viso to priešprieša — realus gyvenimas, kuris daug sudėtingesnis nei gyvenimas su skautais. Vienas iš puikiausių dalykų stovykloje — specialūs kariniai žaidimai. Dažniausiai jie gimdavo dar studijų VDU metu, prisiskaičius istorinių knygų, pvz., naktinis žygis į pomirtinį pasaulį. Tuomet užsidedavau naujomis idėjomis, jų inscenizavimu. Kartais jas net sapnuodavau. Dabar jau neišsivaizduoju vasaros be skautų stovyklos. Mano mąnymu, skautai neturėtų užsiimti vien tik skautavimu. Turi būti kažkas šalia. Šios organizacijos pagrindą sudaro jauni, gabūs žmonės, norintys imti iš gyvenimo kuo daugiau. Jie įneša kažką naujo, dalelę savęs. Manau, kad nėra gerai būti vien tik skautu ir niekuo daugiau. Pavojainga užsisiūti tame pačiame lygmenyje, nes gali atsidurti lyg uždarame rate. Taip, kaip nėra gerai visą gyvenimą dirbti tą patį darbą. Todėl svarbu keistis pareigais. Rotacija — pagrindas kūrybingumui. Tai gali tvirtinti iš savo skautiškos patirties. Dirbdamas su vaikais supratau, kaip svarbu jiems suteikti pergales džiaugsmą. Ypač tada, kai jie išgyvena indėniškai riteriška laikotarpį. Jei jie to negauna, visos šios vertybės numiršta dar negimusios.

Kaip jūs manote apie mišrias brolių ir sesių draugoves?

Manau, kad broliai ir sesės turėtų gyventi atskirai. Gyvendami mišrioje draugovėje skautai suvienodėja. Juos jau vienodina uniformos. Gyvenant kartu nebelineka traukos tarp brolių ir sesių, pasiilgiimo. Viskas tampa kasdieniška ir įprasta.

Kaip jums atrodo, ar pa-

sikeitė ir kaip pasikeitė situacija nuo tada, kai pradėjote skautauti, palyginus su tuo, ką turime šiandien?

Skautai pasikeitė. Netgi labai. Ir kartos, ir vertybių sistemos. Pavyzdžiui, seniau, mano skautiško gyvenimo pradžioje, buvo labai svarbus fizinis pasirėngimas. Buvo normalu ar net gėda nesugebėti atlikti tam tikrų užduočių, kad ir šliauži. Dabar šito nebėla, visa tai neteko prasmės.

Ar jums neatrodo, kad dabartinės skautų stovyklos, buvimas gamtoje, pamažu panašėja į paprasčiausią stovyklavimą? Kas padėtų grįžti į senas vėžes?

Visa tai galėtų pakeisti keletas stovyklaujančių vyresnių, gerai žinomų ir gerbiamų žmonių, kurie duotų toną, sugriežtintų tvarką, jei reikia, įvestų savotiškas baudmes. Remdamasis savo patirtimi, galiu patvirtinti, kad bizūno ir medžio metodika padeda. Vienoje iš stovyklų tinginius ir miegalius, neatsikėlusius nustatytu laiku, pažadinome kibiru šalto vandens. Žiauru, bet veikia. Nuo tada atsirado punktualumas, pagarba nustatytai dienotvarkai. Tai tapo gyvenimo būdu. Laikytis duoto žodžio, neįveikti darbo, gerai atlikti pavestą pareigą ne tik stovykloje, bet ir už jos ribų (asmeniniame gyvenime). Griežta tvarka — būtinas skautiško gyvenimo pagrindas.

Ar tiesa, kad skautiškas patriotiškumas yra nykstantis dalykas?

Visa tai panašu į dabartinę valstybės situaciją. Vadovų pasaulyje vis svarbesni tampa etatai ir pinigai. Pavyzdžiui, bendraudamas su vienos mokyklos skautų būrelio vadovais, sužinojau, kad jie skautauja dėl to, kad direktorius taip liepė. Skiriasi senųjų ir dabartinių vadovų motyvacija. Šiuo metu skautai turi daugybiu pinigų nei anksčiau. Seniau tai buvo ne pinigų organizacija, todėl jos siekiai ir supratimas buvo kitokie. Lyginant su ankstesniu laikmečiu, tenka pažymėti, jog žymiai padaugėjo vadovų. Šiandien skautai yra daug mokslinės, ne organizacinės. Tam turėjo įtakos vadovų kursai užsienyje. Seniau buvo daugiau savamokslų.

Ką galėtumėte patarti kiekvienam skautui, kuris norėtų kuo greičiau adaptuotis šioje pakankamai didelėje organizacijoje. Kaip tapti naudingu?

Manau, svarbiausia — susikurti savo nišą, vietą, kurioje jautiesi saugus. Daugeliui ta vieta tai draugovė. Nelaukti, kol tau „nuleis“ darbą iš viršaus, o susigalvoti jį patiam, išsikelti sau idėją, tikslą ir jį įgyvendinti. Čia galioja principas — pasidaryk pats. Kiek duosi, tiek ir gausi. Kuo daugiau duodi, tuo daugiau ir gauni.

Kaip jūs įsivaizduojate skautus šiuolaikiniame pasaulyje?

Skautai yra didelė organizacija, bet ji daro įtaką ne visiems 100 proc. jaunimo, o

skautai pasikeitė. Netgi labai. Ir kartos, ir vertybių sistemos. Pavyzdžiui, seniau, mano skautiško gyvenimo pradžioje, buvo labai svarbus fizinis pasirėngimas. Buvo normalu ar net gėda nesugebėti atlikti tam tikrų užduočių, kad ir šliauži. Dabar šito nebėla, visa tai neteko prasmės.

Ar jums neatrodo, kad dabartinės skautų stovyklos, buvimas gamtoje, pamažu panašėja į paprasčiausią stovyklavimą? Kas padėtų grįžti į senas vėžes?

Visa tai galėtų pakeisti keletas stovyklaujančių vyresnių, gerai žinomų ir gerbiamų žmonių, kurie duotų toną, sugriežtintų tvarką, jei reikia, įvestų savotiškas baudmes. Remdamasis savo patirtimi, galiu patvirtinti, kad bizūno ir medžio metodika padeda. Vienoje iš stovyklų tinginius ir miegalius, neatsikėlusius nustatytu laiku, pažadinome kibiru šalto vandens. Žiauru, bet veikia. Nuo tada atsirado punktualumas, pagarba nustatytai dienotvarkai. Tai tapo gyvenimo būdu. Laikytis duoto žodžio, neįveikti darbo, gerai atlikti pavestą pareigą ne tik stovykloje, bet ir už jos ribų (asmeniniame gyvenime). Griežta tvarka — būtinas skautiško gyvenimo pagrindas.

Ar tiesa, kad skautiškas patriotiškumas yra nykstantis dalykas?

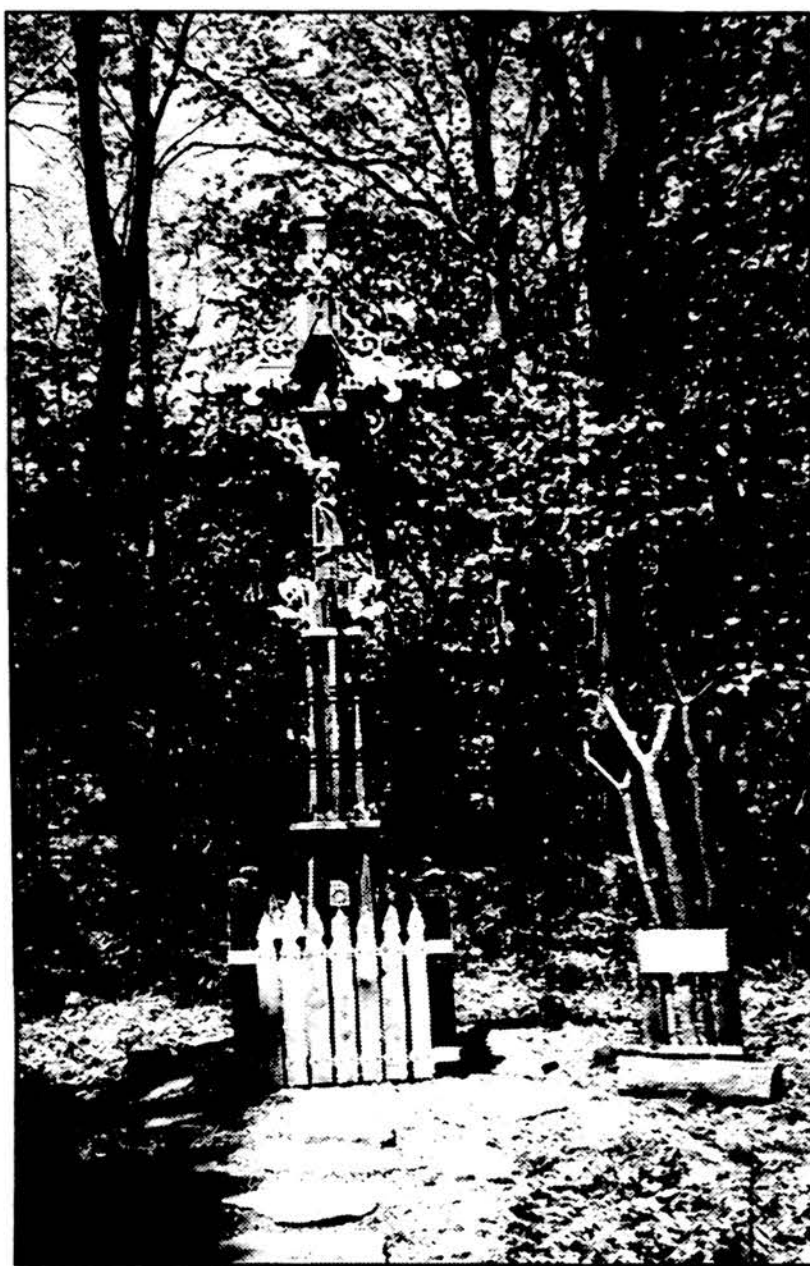
Visa tai panašu į dabartinę valstybės situaciją. Vadovų pasaulyje vis svarbesni tampa etatai ir pinigai. Pavyzdžiui, bendraudamas su vienos mokyklos skautų būrelio vadovais, sužinojau, kad jie skautauja dėl to, kad direktorius taip liepė. Skiriasi senųjų ir dabartinių vadovų motyvacija. Šiuo metu skautai turi daugybiu pinigų nei anksčiau. Seniau tai buvo ne pinigų organizacija, todėl jos siekiai ir supratimas buvo kitokie. Lyginant su ankstesniu laikmečiu, tenka pažymėti, jog žymiai padaugėjo vadovų. Šiandien skautai yra daug mokslinės, ne organizacinės. Tam turėjo įtakos vadovų kursai užsienyje. Seniau buvo daugiau savamokslų.

Ką galėtumėte patarti kiekvienam skautui, kuris norėtų kuo greičiau adaptuotis šioje pakankamai didelėje organizacijoje. Kaip tapti naudingu?

Manau, svarbiausia — susikurti savo nišą, vietą, kurioje jautiesi saugus. Daugeliui ta vieta tai draugovė. Nelaukti, kol tau „nuleis“ darbą iš viršaus, o susigalvoti jį patiam, išsikelti sau idėją, tikslą ir jį įgyvendinti. Čia galioja principas — pasidaryk pats. Kiek duosi, tiek ir gausi. Kuo daugiau duodi, tuo daugiau ir gauni.

Kaip jūs įsivaizduojate skautus šiuolaikiniame pasaulyje?

Skautai yra didelė organizacija, bet ji daro įtaką ne visiems 100 proc. jaunimo, o

Pulk. Juozo Šarausko skautų vyčių Židinio Rako stovyklavietėje pastatytas kryžius. Nuotr. R. Povilaicius

NAUJAS KRYŽIUS RAKE LAUKIA SKAUTŲ

Pulkininko Juozo Šarausko skautų vyčių Židinio Rako stovyklavietėje vėl pastatė naują skautiškais simboliais papuoštą pakeles kryžių. Senasis Vyčių kryžius, stovėjęs nuo 1968 metų, jau prieš kelis metus virto pelelais.

Šarausko vyčiai-židiniečiai, nepamiršdami skautų šūkio „Dievui, Tėvynei ir artimui“, bendromis jėgomis sukūrė

tam tikrai jo daliai — elitui. Žmonės, užaugę skautiškoje aplinkoje, sugebę derinti visuomeninę naudą su asmenine. Jie nebus ta neveikiamoji rūšis, kuri tik kritikuoja, o tie, kurie bandys kažką pakeisti. Jie yra ta jaunimo dalis, kuri siekia aukštojo mokslo karjeros. Butent jie sudaro valstybės kultūrinį ir politinį elitą. Pavyzdžiui, JAV tik 5 proc. jaunimo yra buvę skautais, tačiau iš senatorių jų yra didesnioji dalis. Dabartinė situacija mūsų valdžioje iš dalies irodo, jog neturime visuomenės elito. Ten sėdi žmonės, nepasiruošę būti tuo, kas jie yra. Nėra patriotiškumo, tėvynės meilės. Žmogus, nuo mažens gyvenantis skautiškoje gyvenimo, daug laiko praleidžiantis gamtoje, išsiugdo meilę savo kraštui, nebesimeldžia pinigams. Valstybei palaikyti užtenka 10-15 proc. ne vartotojų sluoksnio žmonių. „Kas mes esame šiuolaikiniame pasaulyje?“ — tai klausimas, kurį reikėtų kelti dažniau. Šiuo metu nėra politinės visuomenės sampratos; senoji jau atgyvenusi, o nauja dar nesiformavusi. Visuomenė keičia skautus. Dabartinis skautavimas principas skiriasi nuo Baden-Powellio požiūrio. Tačiau garbinga mūsų organizacijos praeitis suteikia visai veiklai tvirtą pagrindą, savotišką solidumą. Tai ir išskiria mus iš kitų organizacijų. Kitas, manau, puikus skautų bruožas — naujai atėjusiam žmogui iš karto nesuteikiama karūna — jos reikia siekti, darbais įrodyti sau ir kitiems, ko esi vertas.

Ačiū jums už pokalbį.

Kalbino sesė Paulė iš „Lietuvos Skautijos naujienos“ Nr. 6

naują kryžių ir įtvirtino jį toje pačioje vietoje — Vyčių aikštelėje, kad pakeleiviams primintų Dievą ir Tėvynę Lietuvą.

Lietuvoje, atgavusioje laisvę, pakeles kryžių daugėja ir pakeleiviai praeidami vėl nusima keperes sveikindami lietuvišką Dievo simbolį — Rupintojėlį.

Rako miške, tarp aukštų šimtamečių ąžuolų, kryžius atrodė nedidelis, nors, pastatytas greta namo, siektų antro aukšto langus.

Kryžius yra gerai impregnuotas ir padarytas iš nepuvančio medžio, kad ilgai išsilaikytų kepamas saulės, plaunamas lietaus, ledo sukaustytas per ilgus šaltus žiemas.

Mūsų Židinį sudaro įvairių specialybių pensininkai, todėl nereikėjo šauktis inžinierių patarimų, kaip moderniškai sumontuoti liaudies kūrinių. Taip sutapime daug lėšų ir medžiagos pirkime iš savo biudžeto. Mecenatų neieškojome, aukų nerinkom, nes per ilgai truktų, o mes — pensininkai nebeturim laiko ilgai laukti. Kryžius kainavo mažiau negu pusė milijono, o tokia suma mums — arbatpinigiai.

Kryžius garantuotas trisdešimčiai metų, išskyrus karo atvejį ir žemės drejbimus, kurie Rake retai pasitaiko, išskyrus, kai koja į koja pražyguoja vilkiukai ir paukštytės.

2001 metų gegužės 9 dieną trys šarauskiečiai vežėme kryžių į stovyklą. Vaziavo ir vieno vyčio žmona, kuri mums nurodė kelią. Mūsų bendras amžius siekė 210 metų, o viso Pulk. Šarausko Židinio, turbūt daugiau negu Valdovų rūmų Lietuvoje.

Kryžių vežėme laive su priekaba, nes tuo laiku daug lijo ir galejome pakelyje susidurti su potvyniu. Vienu ar kitu būdu užduotis turėjo būti įvykdyta — trys vyčiai ir kryžius Rake.

Iškyloje dalyvavo vienas elektros inžinierius, kurio žinios elektros srityje nebuvo panaudotos; vienas rentgeno specas, kuris patikrino stiebo tvirtumą ir vienas dantų gydytojas, kuris turi šiek tiek gabumų statybos darbe. Miego-

SKAUTŲ STOVYKLOS

Birželio 16-23 d. — Detroito skautų ir skaučių stovykla Dainavoje.

Birželio 27-liepos 8 d. — Ramiojo vandenyno rajono skautų ir skaučių vasaros stovykla „Rambyn“ stovyklavietėje, Big Bear, CA.

Liepos 7-18 d. — Čikagos skautų ir skaučių stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Liepos mėn. — LSS „Ąžuolo“ vadovų „Gintaro“ vadovų mokyklos „Romuvos“ stovyklavietėje, Kanadoje.

Rugpjūčio 5-12 d. Akademinio Skautų sąjūdžio stovykla „Romuvos“ stovyklavietėje, Kanadoje.

Rugpjūčio 18 d. — Kanados rajono skautų ir skaučių stovykla „Romuvos“ stovyklavietėje.

ANAPILIN IŠEJO SKAUTININKAS VYTAUTAS STASYS NEVERAUSKAS

A. a. Vytautas Stasys Neverauskas mirė staiga savo namuose balandžio 25 dieną, švenčiant savo žmonos Marytės gimtadienį. Pašauktą greitąją pagalbą nepajėgė jo atgaivinti. Mirė Vytautas, būdamas 79 metų amžiaus; beturko tik pusmečio iki 80 metų.

Vytautas gimė 1921.10.31 Krosnoje, Alytaus apskrityje. Jo tėvas Mečislovas buvo girininkas, o motina Vanda — pradžios mokyklos mokytoja. Vytautas turėjo dvykū brolių Joną, kuris mirė Adelaidėje 1983 m.

Abu broliai neteko tėvo ankstyvoje vaikystėje. Vytautas baigė pradžios mokyklą Alytuje, o gimnaziją Vilniuje 1941 m., vien penketukais. Vilniuje Vytautas porą metų lankė universitetą, studijuodamas Lietuvos istoriją. Artėjant sovietų kariuomenės frontui, Vytautas pasitraukė Vokietijon, gyvendamas Ovelgene, Celle ir Wolterdingen pabėgėlių stovyklose. 1948.01.13 Vytautas palieka Europą, išvykdamas Australijon. Kelionėje jį lydėjo laimė, nes susipažino su Maryte Vitkauskaitė, kurią vedė 1950.04.20.

Vytautas ir Marytė Adelaidėje užaugino dukras Marytę ir Dainą ir sūnų Vytautą, kurie visi gyvena su savo šeimomis.

Australijoje įsikurti nebuvo lengva, o šalia to aplankė ligos. 1953-1954 m. Vytautui teko gydytis, nes susirgo plaučių džioma. Po sunkios plaučių operacijos Vytautas atsigavo bei sustiprėjo ir ėmė studijuoti, pasiekdamas vyriausio buhalterio vietą.

Vytautas buvo skautas, o taip pat mokytojas lietuvių savaitgalio mokykloje, buvo

jom stovyklos ambulatorijoje, kaip geriausiame pusės žvaigždės motelyje ir maistą gaminamose ant lauto nes pamiršome atsivežti žarną prijungti dujas moderniam virimo aparatui. Kažkur dingo mūsų gera atmintis.

Stovykloje mus entuziastingai pasitiko debesys išbėdusių uodų, tai buvo staigmena ankstyvą pavasarį. Bet kokią gi būtų stovykla be uodų?

Pradžioje šią vasarą atvykti į stovyklą aplankyti stovyklaujančių ir naują pakeles kryžių. Keliai į stovyklą tiesūs ir geri, o nuotolis netačiau negu pusiaukelis į Floridą. Neuzmirškite pasiminti sumuštinį kelionei.

Pulk. J. Šarausko skautas vytis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rate: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį patysime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius laisvo nuožūria. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai. 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL. 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 590-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas

Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6 Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. PETRAS KISIELIUS

INKSTŲ, PSLĖS, PROSTATOS

GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health, 1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2809

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.

Fellow: American Academy of Family Practice

SEIMOS GYDYTOJA

320 W. 61st Ave. (219) 947-8278
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-8236

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.

Vaikų gydytoja

900 Ravinia Pl., Orland Park, IL. Tel. 708-349-0887
Priima Pales ir Christ ligoninėms. Nuolaida naujai atvykusiems.

Dr. Hinas Novickis

CHIROPRACTIC PHYSICIAN

Manušinė fizioterapija, akupunktūra, galvos skausmų (ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6040W. Stanley Ave., Berwyn, IL 60402, tel. 708-484-1111.
Valandos kasdien, savaitgaliais sutarus. Kalbama lietuviškai.

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Los Angeles.

Birželio 2-liepos 8 d. —

Ramiojo vandenyno rajono skautų ir skaučių stovykla „Rambyn“ stovyklavietėje, Big Bear, CA.

Lapkričio 18 d. — Los Angeles skautavimo 50 metų jubiliejinė šventė.

Las Vegas, NE

Lapkričio 2-4 d. — Akademinio Skautų sąjūdžio visuotinis suvažiavimas ir bendra metinė šventė „Luxor“ viešbutyje, Las Vegas, NE.

Tai - jūsų laikraštis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

VAIZDAS DVELKIA OPTIMIZMU...

Gegužės 10 dieną Lietuvos ambasadoje Washington įvyko atsisveikinimas su 3 metus čia dirbusiu ministru-patareju Kongreso reikalams Darium Degučiu. Jo vietą perima Renatas Morkus. Atsisveikinime su Darium Degučiu dalyvavo 3 valstybių ambasadoriai, buvęs JAV ambasadorius Lietuva Keith Smith si ponia, JAV Kongreso atstovai ir vietos lietuviai. Oficialiai atsisveikino Lietuvos ambasadorius Vygaudas Ušackas ir Kongreso atstovas, nuo Illinois valstijos John Shimkus. Ta proga su min. Darium Degučiu kalbėjosi dienraščio „Draugo“ korespondentas Washington Romas Kasparas:

— Per 3 metus Lietuvos ambasadoje Washington, kur įjote Lietuvai svarbias pareigas, be abejo, teko nemažai bendrauti su JAV politikais ir valdžios sluoksniais atstovais. Kokias užduotis ir vaidmenį teko Jums atlikti?

— Turėjau vieną esminį pavedimą: skirti kuo daugiau dėmesio ryšiams su Kongresu, užmegzti kuo platesnius ryšius su Kongreso nariais, jų patarėjais. Iki tol ambasadoje nebuvo pareigūno, kuris užsimintų vien tik veiklos Kongrese stebėjimu. Kuomet per pirmąją NATO plėtros etapą paaiškėjo Kongreso milžiniška svarba, Lietuvos Užsienio reikalų ministerija (URM) nusprendė ypač išplėtoti veiklą ant vadinamosios „Kapitolijaus kalvos“.

Na, o darbas sekėsi tarsi ir nebologai. Bendrą pastangų dėką, darniai veikiant su ambasados kolektyvu, turint puikų palaikymą iš paties Kongreso pusės, užmegzėme daug kontaktų su Senato, Atstovų rūmų nariais, jų patarėjais. Geriausi sėkmingos veiklos įrodymai — gausūs Kongreso narių ir jų patarėjų vizitai į Lietuvą. Per 3 metus Lietuvoje lankėsi, įskaitant ir artėjančios gegužės 27-31 d. NATO parlamentinės asamblėjos Vilniuje delegatus, daugiau negu 60 Kongreso narių. Tiek per tą laiką nesilankė nei vienoje kitoje Vidurio Europos valstybėje. Net du kartus oficialiai buvo nuvykęs Atstovų rūmų pirmininkas (speakeris) Dennis Hastert. Tokios garbės nesulaukė apskritai nei viena kita šalis. Per tuos metus Lietuvai taip pat aplankė daugiau negu 40 Kongreso patarėjų, kurių vaidmuo yra ypač reikšmingas. Neveltui Washington jie vadinami senatorių ir atstovų ausimis, akimis, rankomis ir lūpomis.

Sios pastangos buvo nu-

kreiptos visų pirma siekiant Kongreso palankumo Lietuvos narystei NATO. Tokį augantį palankumą gerai atspindi ir daug rezoliucijų bei pareiškimų, remiančių Lietuvos bei kitų Baltijos valstybių narystę NATO.

Beje, be tiesiogių pareigų, per pastaruosius dvejus metusėjau ir labai įdomias — vadinamas misijos vadovo pavaduotojo, arba tiesiog ambasadoriaus pavaduotojo, pareigas. Jas vykdydamas siekiau padėti ambasadoriui kasdieniuose ambasados darbo organizavimo reikaluose.

— Na, o koks būtų jūsų minimų amerikiečių pareigūnų susidarytas Lietuvos įvaizdis. Kaip jie mato Lietuvą, ar supranta jos siekius? JAV spaudoje pasisakymų ir žinių apie Lietuvą tikrai nedaug, o kai pasitaiko, tai labai dažnai Lietuva yra siejama su žydu tragedija. Tai ypač akivaizdu „Washington Post“ atveju. Kaip Jums atrodo?

— Manytiau, kad Lietuvos įvaizdis JAV nuolat ir žymiai gerėja. Ne veltui mes skyrėme tiek energijos ir pastangų, siekiami Kongreso atstovų vizitų į Lietuvą. Kai senatoriai klausia „What can I do for you?“, mes visuomet pirmiausia sakome: „The best you can do, Mr. Senator, is to visit Lithuania“. Kodėl toks dėmesys šioms vizitams? Atsakymas paprastas — apsilankymai Lietuvoje sužavi JAV politikus. Jie nuvyksta Lietuvon, manydami, kad pamatys niūrią, sovietinės okupacijos padarinių kamuojamą valstybę su negaliojančia ekonomika, su atsilikusių valstybės veldyumu. Taip neatsitinka. Senatorius pribloškia Lietuvos vakarietiškas, modernumas, išvystyta ekonomika, stulbinančio grožio Vilniaus senamiestis, puikios praduotuvų vitrinės, žavios kavinės, besilydantis, gerai angliškai kalbantys jaunuoliai, na, ir, žinoma, puikus lietuviškas alus bei dailios lietuviškos. Jei senatoriai lygina Vilnių su Briuseliu ar Viena, ir išvažiudami sako, kad Lietuva neabejotinai jų akyse yra Vakarų pasaulio dalis, kad negali būti nei kalbos apie mūsų palikimą, kazokioje „pilkoje zonoje“, apibrėžtoje „raudonomis linijomis“, tai matyt, Lietuva palieka tikrai gerą įspūdį. Na, o mūsų diplomatų uždavinys yra tą įspūdį „atnešti“ iki Washington, kitų JAV miestų ir valstijų. Žingsnis po žingsnio tai vyksta.

Sovietų ir nacių okupacijos, be abejo, paliko Lietuvoje la-

Balandžio 23 d. Washington, DC, įvyko Vidurio ir Rytų Europos koalicijos narių susitikimas su prezidento George W. Bush patarėju, ambasadorium Daniel Freed ir direktorium Vidurio Europos reikalams Cameron Munter. Visos diskusijos buvo apie NATO plėtrą Vidurio bei Rytų Europoje. Nuotraukoje: Cameron Munter (centre) su koalicijos atstovais, kurių tarpe JAV LE atstovavo prezidento pirm. Regina Narušienė, Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algis Rimas ir Audronė Pakšienė.

bai skaudžius pėdsakus, kurie veda net ir šiandieną. Taip, JAV mes dažnai išgirstame klausimus ar net priekaištus dėl žydų tautą ištikusios tragedijos ir galimo kai kurių lietuvių dalyvavimo joje. Tačiau ir šiuo klausimu per pastaruosius metus Lietuva žymiai pasistūmėjo į priekį — priimti tarptautinėje praktikoje precedento neturintys įstatymų papildymai, kuriais numatoma galimybė ligos atveju teisti už akių įtariamuosius dėl nacių ir, pabrėžiu, sovietų genocido vykdymo. Parengtos ir jau pradėjo veikti švietimo programos, kuomet vidurinių mokyklų mokslėiviai, karo akademijos kursantai yra supažindinami su holokaustu. Šios nuostabios Lietuvos pastangos, brandinant demokratinę, pilietinę visuomenę, nelieka nepastebėtos ir JAV. Pavyzdžiui, Atstovų rūmų Užsienio reikalų komiteto vicepirmininkas Tom Lantos tuo klausimu praėjusiais metais padarė specialų, Lietuvą sveikinantį pareiškimą Kongrese.

— Sprendžiant iš Lietuvos spaudos Lietuvoje ir JAV bei pareigūnų pareiškimų, atrodo, jog visai nebeabejojama, kad Lietuva bus pakviesta į NATO. Jūsų nuomone — ar ne per daug optimizmo?

— Iš tiesų šiais metais jau būta daug itin aukšto rango JAV pareigūnų pareiškimų, oficialių kalbų, pritariančių Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių pakvietimui į NATO 2002 metais. Tai labai ir labai žiugiuna. Nė viena kita valstybė neturi tiek įtakos, sprendžiant NATO plėtimąsi, kiek jos turi JAV. Todėl senatorius Helms kalba, senatorių Gordon Smith, Joe Bidden pareiškimai, sekretoriaus Powell, sekretoriaus Rumsfeld pasisakymai tuo klausimu yra itin reikšmingi. Optimizmas

sutvirtino ir gegužės 10-12 d. Bratislavoje įvykusi 10 Vidurio Europos valstybių, kandidatų į NATO, premjerų konferencija, kurią pasveikino ir prezidentas G. W. Bush, ir senatoriai Lott, Helms. Labai svarbu tai, kad konferencijoje pasakytose Čekijos prezidento Vaclavo Havelo kalboje ypač tvirtai pasisakyta už Baltijos šalių narystę NATO, daug teigiamo dėmesio tai konferencijai skyrė Vakarų valstybių žiniasklaida. Ši optimistinė tonas sieksime sutvirtinti NATO parlamentinėje asamblėjoje Vilniuje gegužės pabaigoje. Tikimės, kad Bratislavos ir Vilniaus konferencijų rezultatai sudarys prielaidas artėjantį prezidento G. W. Bush kelionę į Europą birželio mėnesį, tolesniems palankiems sprendimams dėl Baltijos šalių pakvietimo į NATO 2002 metų Prahėje įvyksiančiame NATO viršūnių susitikime.

— Lietuvoje šiuo metu tik apie 35 nuos. gyventojų pasisako už Lietuvos stojimą į NATO. Kodėl tiek mažai? Ar tai reiškia nusivylimą Vakarais? Po pusės šimto metų svetimos okupacijos, rodos, neturėtų būti abejonių. Ar pakanka tokio pritarimo, kad Lietuva būtų priimta?

— Pagal paskutinių apklausų duomenis, šiuo metu Lietuvos narystę NATO jau remia daugiau kaip 51 nuos. apklaustųjų. Iš pirmo žvilgsnio tai nėra pakankamai daug. Tačiau prisiminkime, kad dar prieš pusantų metų remiančiųjų buvo 35 proc. Rėmėjų skaičius išaugo todėl, kad per 2000-2001 metus buvo parengta ir pradėta įgyvendinti „public relations“ kampanija, skatinant žmonių supratimą ir palaikymą Lietuvos narystei NATO. Tikimės, kad remiančiųjų skaičius dar labiau išaugs. Svarbu ir tai, kad visos pagrindinės politinės

partijos Lietuvoje jau, regis, suprato, kad manipuliuoti žmonių jausmais, klaidingai priešpastant ekonominę gerovę nacionalinio saugumo laidavimui, yra netoliaregiška, valstybės strateginių interesų neatitinkanti taktika. Lietuvos politikų vieningumas, siekiant narystės NATO ir Europos sąjungoje, — vienas iš pagrindinių mūsų sėkmės garantų.

— Kokį spūdi Jums padarė Amerikos lietuviai? Ar, Jūsų nuomone, jie pakankamai rūpinasi Lietuvos ateitimi, prisideda prie Lietuvos siekimų?

— Amerikos lietuviai paliko puikų įspūdį. Kur su šeima bebuvome, kur bekeleivome, ar į Kaliforniją, ar į Floridą, ar, žinoma, į Čikagą, ar į Pensilvaniją, visur sutikome nuostabių lietuvių. Mūsų šeimą sužavėjo jų tikra, nuostabi meilė Lietuvai, jų nenuilstamos pastangos daryti viską, kad Lietuvai būtų geriau ir saugiau, kad Lietuva būtų pakviesta į NATO. Žado netekdavome matydami, kaip išsaugotos ir toliau per kartas yra puoselėjamos lietuviškos tradicijos, kaip nuostabi, tyra lietuvių kalba šneka žmonės, jau ilgus dešimtmečius gyvenantys ir dirbantys Amerikoje.

Kita vertus, pastebėjau, kad kartais lyg ir bandoma pavasinti, išryškinti nuomonių tarp vieno ar kito lietuvių ar jų atstovaujamos organizacijos, skirtumas. Manęs nestebina tie esantys skirtumai. Stebėčiau, jei jų nebūtų. Manau, kad tik sveikos diskusijos gimdo naujas idėjas, atveria erdvę kokybiškai naujai veiklai. Niekas neabejoja, kad viskas daroma Lietuvai, jos gerovei.

— Ačiū už pokalbį, Jūsų mintis ir linkime geriausios sėkmės Lietuvos diplomatijos baruose.

DRAUGAS, 2001 m. gegužės 30 d., trečiadienis

3

Danutė Bindokienė

Sveikintinos Lietuvos pastangos

Gegužės 27-31 d. Vilniuje vyko NATO Parlamentinės asamblėjos posėdžiai, dalyvaujant daugiau kaip 200 parlamentarų iš dabartinių NATO valstybių, o taip pat kitų aukštų ir svarbių svečių. (Vėta pabrėžti, kad asamblėjoje nedalyvavo Rusijos delegacija. Pasak kai kurių lietuvių delegatų, tai iš dalies buvo teigiamas reiškinys, nes Rusijos delegacija galėjo turėti įtakos išėjimo, kaip yra įsipareigojusios Lietuvos narystę remti Lenkija, Čekija, Vengrija, kurioms patioms dar neseniai nusišepojo laimėti tapti NATO narymis. Yra ir daugiau Europos valstybių, palankiai vertinančių Lietuvos pastangas įsijungti į Aliansą, bet pagrindinė korta šiame tarptautiniame lošime vis dėlto yra Jungtinės Valstijos. Jeigu pavyktų dabartinį prezidentą ir apskritai Vašingtoną įtikinti, kad Lietuvos vienos arba visų trijų Baltijos valstybių kartu narystę NATO pasitarnautų pasaulio taikai ir Europos pastovesniai rytojui, kandidatus, narystės ir kitos problemos žymiai sumažėtų.

Del to čia gali būti labai veiksmingos Amerikos lietuvių, turinčių šio krašto pilietybę, pastangos, kontaktuojant savo atstovus sostinėje, įtaigojant juos remti Lietuvos narystę. Gražių pavyzdžių, ką gali laimėti asmeniškai kontaktai bei didesnės delegacijos, nuvykusios į atstovo ar senatoriaus kabinetą, jau turime, bet nemaziau svarbios ir kitos kontaktų formos: laiški, telegramos, telefonų skambučiai. Malonu, kad šia linkme labai veiksmingai dirba ALTA, JAV LB Krašto valdyba, Lietuvos Vyčiai ir kitos organizacijos. Padėkime jiems, nes tai kiekvieno mūsų pareiga.

Reikia tik sveikinti Lietuvos pastangas, kad pavyktų šią NATO Parlamentinę asamblėją suruošti Vilniuje. Tai jau antras tvirtas žingsnis pasiekiant keliu: pirmasis buvo pernai vasarą vykęs devynių Rytų bei Vidurio Europos valstybių, siekiančių narystės NATO, susitikimas Vilniuje ir sutarimas siekti narystės kartu, arba bent remti viena kitos pastangas, jeigu pirmasis atvejis nepasitvirtintų. Šis suvažiavimas kaip tik akivaizdžiai parodo NATO narių, o ypač JAV, kurių pažiūros šiuo atveju gali būti lemtingos, palankumą Lietuvai ir jos siekiams. Įdomus buvo ir Atstovų rūmų nario, lietuvių kilmės respublikono John Shimkus pareiškimas, kad NATO plėtrai reikia ir Baltijos valstybių: „Mums reikia jūsų aistros, jūsų meilės, jūsų pasiryžimo ir jūsų polinkio būti laisviems“. O Parlamentinės asamblėjos pirmininkas Rafael Estrella pabrėžė, jog „At-

virų durų politika reiškia, kad niekas negali uždrausti valstybėms tapti NATO ir Europos Sąjungos naremis“.

Reikia tik sveikinti Lietuvos pastangas, kad pavyktų šią NATO Parlamentinę asamblėją suruošti Vilniuje. Tai jau antras tvirtas žingsnis pasiekiant keliu: pirmasis buvo pernai vasarą vykęs devynių Rytų bei Vidurio Europos valstybių, siekiančių narystės NATO, susitikimas Vilniuje ir sutarimas siekti narystės kartu, arba bent remti viena kitos pastangas, jeigu pirmasis atvejis nepasitvirtintų. Šis suvažiavimas kaip tik akivaizdžiai parodo NATO narių, o ypač JAV, kurių pažiūros šiuo atveju gali būti lemtingos, palankumą Lietuvai ir jos siekiams. Įdomus buvo ir Atstovų rūmų nario, lietuvių kilmės respublikono John Shimkus pareiškimas, kad NATO plėtrai reikia ir Baltijos valstybių: „Mums reikia jūsų aistros, jūsų meilės, jūsų pasiryžimo ir jūsų polinkio būti laisviems“. O Parlamentinės asamblėjos pirmininkas Rafael Estrella pabrėžė, jog „At-

Lietuviai jau ne kartą įrodė ir sau, ir kitiems, ką įmanoma pasiekti, jeigu dirbama sistemingai, vieningai ir neatlaidžiai. Dabar yra aukščiausias metas dar kartą pasinaudoti jau išmėgintais metodais ir padėti savo kilmės kraštui tapti NATO nare. Įdomu pastebėti, kad ir Lietuvoje pradeda įsisamoninti vieningo darbo nauda: į Lietuvos delegaciją Parlamentinėje asamblėjoje įėjo delegatai iš įvairių partijų: liberalų, socialliberalų, socialdemokratų, konservatorių... Dabar nelauks skaldyti ar „gaudyti asmeniškų ambicijų peteliškes“ — visų pirma tikslas turi būti pasiektas. O jis — narystė NATO.

nimo tragedija. P. S. Su įdomumu dėl kelių priežasčių perskaiciau Prano Jurkuso prisiminimus: kad įdomiai parašyti (gaila, kad tebuvo tik „žiupnelis“) ir kad neradau įvykių, prie kurių būvome pratinami sovietmečiu. Mūsų žiniomis, Palangos pionierių stovyklą subombardavo vokiečiai. Čia turėjo vykti kažkas panašaus į vaikų skerdynės. Šiam įvykiui Salomeja Nėris yra parašiusi dainą, kaip ir visa Nėries kūryba, poema „Mama, kur tu?“, tik joje rašoma netiesa. Štai keletas posmų iš šios poemos:

Temdo
Lietuvos padangę
Vokiški lektuvai.
Žuva laisvės dienos brangios,

Mūsų laimė žuva.
Griūva namas. Liepą žalią
Viešulai nudraskė.
Mažas vienišas paukštėlis
Lizdo neberas jau.
Nukelta į 5 psl.

PALANGOS PIONIERIŲ STOVYKLA. 1941 METAI

Žiupnelis prisiminimų

PRANAS JURKUS

Nr.3

Jų likimas liko man nežinomas. Nieko nežinojau ir apie kitų stovyklos dalyvių likimus, tik sklido gandas, kad daug vaikų dingo nežinioj ar ilgai klaidžiojo.

Buvo jau pirmadienio vėlyva popietė. Kelio į Kretingą — tik 12 km. Dažnai keliauta autobusu, dviračiu ir pėsčiom. Paprastai, prisimenu, pėsčiom eidavau dėl valandos. Dviračiu būdavo pusvalandis. Atsimenu, 1938 metais, kada Palanga degė, tiesiai iš mokyklos, be tėvų leidimo, žygiavome keliuose į Palangą ieškoti nuotykių (ginklų). Radome tik minkštą asfaltą Vytauto gatvėje, o namo grįžtant vos be pavilkome kojas.

Ėjome neakubėdami, dairydamiės į sviedinių apdažytus namus, sugriautą vieškelį. Už kokių 5 km nuo Palangos abiejose vieškelio pusėse tęsėsi nematęs miškas. Ten, matyt, įvyko nematęs kautynės tarp vokiečių ir rusų. Pietinėje kelio pusėje matėme naujai iš eilės supiltus penkis kapus su mediniais kryžiais, ant kurių buvo pakabinti tamsiai žalvi karių šalmi. Negalėjome praeiti nepalietę ir pasimieravę kai kurių šalmų. Kai kurie buvo su skylėmis ir kruvinai, kiti tik apdažyti. Kitoje pusėje vieškelio irgi matėsi supilti kupetai, o ant jų — rusiški gelsvi žali šalmi. Jų nelie-tėme. Leidomės toliau. Už

Apie mano padėtį namiškiai nieko nežinojo nuo mano apsilankymo Kretingoje. Ėjo įvairūs gandai, kad daug vaikų esą tuve pajūryje, kiti išvežti rusų nežinia kur. Pamatęs motinos veidą supratau, kiek ji dėl to išgyveno. Džiaugsmo alarų visiems neturko.

Prisimenu kaimo, perėjus upelį, jau buvo matyti Kretingos miesto silueta. Prie linų fabriko vaizdas baises. Fabriko sudažytas, apdegęs, aplink guli keletas negyvų arklių išpostais pilvais, smarvė. Geležinkelio stotis sugriauta. Vakarinė Kretingos miesto dalis neatrodė daug nukentėjusi. Tiltas per Akmenę nepalietas. Miesto centras išlikęs sveikas. Leidomės kiekvienas į savo namus.

Apie mano padėtį namiškiai nieko nežinojo nuo mano apsilankymo Kretingoje. Ėjo įvairūs gandai, kad daug vaikų esą tuve pajūryje, kiti išvežti rusų nežinia kur. Pamatęs motinos veidą supratau, kiek ji dėl to išgyveno. Džiaugsmo alarų visiems neturko.

rus žydus yra suėmę vokiečiai ir nuvarę į Priemontčių apylinkę sudorojimui. Tarp jų būta ir suimtų lietuvių, komunistų funkcionierių, daugiausia įkustų vietinių lietuvių. Jau tūsi pasitenkinimas atsikėjęs už padarytas skriaudas jų valdymo metu. Žydų moterys buvo dar ne visos internuotos. Jos su mažamečiais vaikais buvo suvarytos į ganyklose esančius pastatus, netoli žydų kapų. Jų likimas buvo įvairus. Matydavau grupėmis su vaikais varomas į viešuosius prūdą praustis. Kartais jos atlikdavo daržininkystės darbus. Jų skaičius kaskart mažėjo. Apie tolimesnį jų likimą esu tik girdėjęs.

Po pradingimo pakeliui į Šventąją Viktoras Lingys Kretingoje karo metais nebeprisirodė. Dalis jo daiktų ir drabužių paliko mums, kitus perdavėm jo geram prieteliui Stasiui Juodikiui, buvusiam Kretingos pradžios mokyklos vėdėjui. Man paliko (iš tikrųjų

aš pasisavinau) jo neblogas „balioninis“ dviračias, kurį aš ke sudorojimui. Tarp jų būta ir suimtų lietuvių, komunistų funkcionierių, daugiausia įkustų vietinių lietuvių. Jau tūsi pasitenkinimas atsikėjęs už padarytas skriaudas jų valdymo metu. Žydų moterys buvo dar ne visos internuotos. Jos su mažamečiais vaikais buvo suvarytos į ganyklose esančius pastatus, netoli žydų kapų. Jų likimas buvo įvairus. Matydavau grupėmis su vaikais varomas į viešuosius prūdą praustis. Kartais jos atlikdavo daržininkystės darbus. Jų skaičius kaskart mažėjo. Apie tolimesnį jų likimą esu tik girdėjęs.

Po pradingimo pakeliui į Šventąją Viktoras Lingys Kretingoje karo metais nebeprisirodė. Dalis jo daiktų ir drabužių paliko mums, kitus perdavėm jo geram prieteliui Stasiui Juodikiui, buvusiam Kretingos pradžios mokyklos vėdėjui. Man paliko (iš tikrųjų

aš pasisavinau) jo neblogas „balioninis“ dviračias, kurį aš ke sudorojimui. Tarp jų būta ir suimtų lietuvių, komunistų funkcionierių, daugiausia įkustų vietinių lietuvių. Jau tūsi pasitenkinimas atsikėjęs už padarytas skriaudas jų valdymo metu. Žydų moterys buvo dar ne visos internuotos. Jos su mažamečiais vaikais buvo suvarytos į ganyklose esančius pastatus, netoli žydų kapų. Jų likimas buvo įvairus. Matydavau grupėmis su vaikais varomas į viešuosius prūdą praustis. Kartais jos atlikdavo daržininkystės darbus. Jų skaičius kaskart mažėjo. Apie tolimesnį jų likimą esu tik girdėjęs.

Antroji 1941 metų vasaros pusė praėjo jau vokiečių okupacijoje. Frontas nudarėdo rytų link, ir už poros savaitių vokiečių kariuomenė įžengė į Rusijos teritoriją. Mieste gyvenimas sunormalėjo. Rudenį pradėjau mokytis antroje gimnazijos klasėje (pagal naują mokslo reformą). Kartu su manim ir mano buvę bendra-

keliautojai — Stasė Ramanauskaitė ir Jonas Juozapavičius. Mes kartu lankėme gimnaziją iki 1944 metų, kada vėlyvą vasarą prasidėjo nauja odisėja, kuri man tęsiasi iki šios dienos.

Mano bendrakeleivių likimas. Stasė Ramanauskaitė toliau lankė Kretingos gimnaziją ir, berods, sovietmečiu paskilko Lietuvoje. Jonas Juozapavičius pasitraukė į Vakarų Vokietijoje dirbo Speer Legione soferiu. Po karo įstojo į prancūzų „Foreign Legion“. Daudžesi po Prancūzijos kolonijas ir Paryžiuje automobilio avarijoje žuvo. Jo tėvai gyveno Vokietijoje, Wehnen lietuvių stovykloje, netoli Oldenburg.

Kiek žinau, Viktoras Lingys karo metais gyveno Suvalkijoje. Likimo ironija, slapstėsi nuo sovietų, nuo vokiečių, nors Kretingoje jo niekas neieškojo. O vėliau, sovietų okupacijos metais, tikriausiai jau tūsi neįaukiai, bet gyventi reikėjo. Tai mūsų tautiečių gyve-

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS FLORIDOS APYGARDOS SUAŽIAVIMAS

Kiekvieną pavasarį Lietuvių bendruomenės Floridos apygardos apylinkių pirmininkai ir rinkti atstovai suvažiuoja aptarti savo veiklą, pasidžiaugti teigiamais reiškiniais, padiskutuoti iškilusias problemas. Šiais metais šis suvažiavimas vyko Palm Beach Shores, FL.

Palm Beach apyl. vicepirm. Vytautas Kulpas parpino miestelio rotušės salę, kur balandžio 24 ir 25 d. įvyko Floridos LB apygardos suvažiavimas.

Atvyko LB apylinkių pirmininkai ir atstovai bei svečiai iš šių apylinkių: Daytona Beach, St. Petersburg Beach, Sunny Hills, Palm Beach. Gaila, nebuvo atstovų iš Atlantos, Pompano Beach ir Miami.

Floridos LB apygardos pirm. Algirdas Duda pasveikino suvažiavimą, linkėjo darbingos nuotaikos. Sekretore pakvietė Genovaitę Treininę. Buvo sudarytos spaudos ir nutarimų komisijos. Spaudos komisija — Dalia Augūnienė ir Vincas Šalkūnas. Nutarimų komisiją pakvietė Elena Jesaitienė, plk. Algimantas Garsys, dr. Vytautas Majauskas, dr. Birutė Preikštienė ir Dalia Augūnienė.

Dėl ligos negalintio atvykti kun. Antono Čepnio parašyta invokacija perskaityta apylinkių pirm. Algirdas Duda. Sekr. Genovaitė Treininė perskaitė pernai mirusių bendruomenės narių pavardes ir jie susirinkimo buvo pagerbti susikaupimo minute.

I suvažiavimo pradžioje buvo pakviesti: Dalia Augūnienė, plk. Algimantas Garsys, Birutė Kotičienė, Vida Meiluvienė, Genė Gedminienė, Stasys Ušackas, Kęstutis Miklas.

Suvažiavimą sveikino raštu JAV LB Krašto valdybos vad. Algimantas Gecys, žodžiu — Palm Beach apyl. Kęstutis Miklas, ir Lietuvos Dukterų, Juno Beach skyr. Dalia Augūnienė.

Pradžioje JAV LB Floridos apygardos suvažiavimo protokolais buvo jau anksčiau išsiuntinėjami apylinkėms, tad susirinkimas jį priėmė vieningai.

Po to vyko Floridos LB apygardos apylinkių veiklos pranešimai. Daytona Beach pranešimą skaitė apylinkės pirm. Stasys Ušackas. Palm Beach apylinkės veiklą aptarė pirm. Kęstutis Miklas, kuris neseniai atsikėlė nuolatiniame apsigyvenimui iš New Yorko. St. Petersburgo veiklą apibūdino LB apylinkės pirm. Vida Meiluvienė. Labai šiltai buvo sutiktas Sunny Hills apyl. pirm. Genė Gedminienė pranešimas, nes Sunny Hills apylinkė buvo uždariusi, tačiau JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantui Geciui praėjusį rudens apsilankiusi Sunny Hills, apylinkė vėl pradėjo veikti.

Iš Miami buvo perskaitytas Romos Ramonienės laiškas, kuriame pranešama, jog Miami nepavyko atkurti LB apylinkės, ir prašoma, kad nariai būtų prijungti prie Pampano Beach apyl. iš Atlantos ir Pampano Beach, nors apylinkės veikla, negauta jokių pranešimų.

Pažvelgus į apylinkių veiklą matyti, kad jos dar yra energingos, LB apylinkių ribose veikia įvairios organizacijos: BALFas, Lietuvos Dukterys, „Saulutės“ organizacija. Bendraujama su Lietuvos Vyčiais. Daug kur kas mėnesį lyčiai susirenka pabėgusiųjų pietum, kurių metu minimi

Plk. Algimantas Garsys

LB Floridos apygardos pirmininkas Algirdas Duda 8 m. balandžio 24 d. atidare Palm Beach Shores vykusį LB Floridos apygardos suvažiavimą.

svarbūs Lietuvos kultūriniai įvykiai, pagerbiami rašytojai, dailininkai, muzikai, mokslininkai. Beveik visos apylinkės turi chorų, kurie gieda per šv. Mišias, dalyvauja minėjimuose, ruošia savo koncertus. Gegužinėse žmonės bendrauja, susipažįsta, telkiamos lėšos vietos veiklos reikalingam, ar labdarai. Kur yra lietuvių kunigų, ten kas savaitę aukojamos šv. Mišios. Jei savo kunigų nėra, tenka prašyti vietinių kunigų. Floridos LB apygardoj leidžiami du lietuviški laikraščiai, vienas St. Petersburg, kitas Palm Beach apylinkėje. Jeigu apylinkė pajėgi, yra kviečiami koncertams solistai iš kitur, tačiau tai gali daryti tik didesnės apylinkės, mažesnės to negali įstengti dėl lėšų stokos.

Po pranešimų prasidėjus pasisakymams, didžiausias rūpestis dėl apylinkių veiklos, bent Floridoj, yra tai, kad veiklai vadovaujantieji žmonės nepavargtų, kad atsirastų žmonių, kurie juos pavaduotų. Būtina bandyti įtraukti jaunesnės kartos žmones į apylinkių valdybą ir veiklą. Ypatin-gas dėmesys turėtų būti kreipiamas ir į neseniai iš Lietuvos atvykusius, stengiantis su jais daugiau bendrauti. Atrodė, kad „trečioji bangos“ lietuvių įtraukimas į LB veiklą kai kuriose apylinkėse jau pastebimas, ir kai kur jie jau įeina į valdybas.

Kalbant apie Lietuvą, be labdaro darbo, šiuo metu JAV Lietuvių bendruomenės svarbiausia įsijungti veiklon, rašant asmeniškus laiškus, ar net asmeniška susitikimo su JAV senatoriais, Kongreso nariais, prašant, kad jie paremtų Lietuvos priėmimą į NATO.

Ši tema ir buvo svarstoma pagrindinio Floridos LB apygardos suvažiavimo paskaitininko, plk. Algimanto Garsio. Savo paskaitą plk. Garsys pavadino dialogu, nes tai jam artiau prie širdies, be to, dialoge svarbu kalbėtis ir su kitais žmonėmis, išklausti jų nuomonių.

Plk. Garsys teigė, jog JAV gyvenantiems lietuviams Lietuvos įstojimas į NATO yra visiškai suprantamas, tačiau Lietuvos žmonėms tai dar ne visai aišku, nes tik 42 nuosimčiai pritaria tam planui. Kodėl taip yra? Plk. Garsys pirmiausia išsklaidė faktus, kodėl Lietuva turi stoti į NATO. O jie yra: Lietuvos įstojimas yra Lietuvos saugumo garantas. Lietuvai esant NATO nare pasikeis ekonominė padėtis, nes į stabilų kraštą atsirastų ir daugiau užsienio investicijų.

Ar Lietuva turi daug laiko pasiruošti stojimui į NATO? Plk. Garsys mano, kad laiko turime labai nedaug, nes sprendimas priimti Lietuvą į NATO bus padarytas anks-

Plk. Algimantas Garsys

Birutė Kotičienė skaito paskaitą apie labdarą Lietuvoje.

čiau, o vėliau teks tik formuluoti. Bendruomenė turi dirbti spartiau dabar, darbas jau pradėtas. Dabartinė LB Krašto valdyba energingai emėsi to darbo. Žmonės, kaip Algimantas Gecys, jo žmona Teresė Gecienė, Algis Rimas yra patyrę visuomenininkai, kurie supranta, kaip reikia veikti dabartinėse aplinkybėse.

Štai, kovo 11 d. Washingtono penkios lietuvių organizacijos susitiko ir nutarė dirbti visos kartu Lietuvos priėmimo į NATO pastangose. Apylinkės jau gavo ir platina pavyzdžius laiško prezidentui, senatoriams, bei Kongreso atstovams. Geriausiai rašyti laiškus ranka!

Kovo 27 d. „Drauge“ buvo išspausdintas Teresės Gecienės straipsnis su nurodymais, kur kreiptis dėl įvairios informacijos. Taigi, atrodo JAV Lietuvių bendruomenė ir visi lietuvių valstybiniai pareigai.

Padėtis yra kitokia Lietuvoje. Nei Lietuvos vyriausybė, nei Seimas, nei prezidentūra, dar nėra susiorganizavę, kad pasauliui aiškiai pasakytų, jog Lietuva tikrai nori stoti į NATO.

Yra įsikūrusi organizacija „Taip“, kuri pradėjo dirbti tą darbą. Jos tikslas yra teikti pozityvią informaciją apie NATO ir plačiau tai paskleisti Lietuvos visuomenėje.

Daug yra pasidarbavę ir gen. Kronkaitis, kuris buvo susitikęs su NATO pareigūnais Briuselyje. Jis kalbėjo per karinio komiteto susirinkimą ir pareiškė, kad nepaisant ar Lietuva bus priimta į NATO, ar ne, Lietuva kovos už savo laisvę, su ar be draugų. Čia dalyvavo pirmą kartą visų NATO šalių atstovai, kurie vertino Lietuvos karinį įstojimą į NATO. Šio posėdžio tikslas buvo įvertinti Lietuvos kariuomenę, gynybos koncepciją. Sausio mėn. keturių dienų vizitui buvo atvykę 35 NATO ekspertai nustatyti kiek ir kaip Lietuva yra pasiruošusi karinės gynybos srityje. Liepos mėn. jie grįž ir statys rimtus klausimus dėl valstybės pasirėngimo stoti į NATO. Atrodo, kad vienas iš reikalavimų bus, kad įstatymai būtų taip parašyti, kad leistų prezidentui duoti įsakymą Lietuvos kariuomenei prie NATO atlikti uždavinius bei Seimo leidimo. Amerikos prezidentas turi tą galią, 90 die-

Genovaitė Treininė, JAV LB Floridos apygardos suvažiavimo sekretore.

Genė Gedminienė, Sunny Hills apylinkės pirmininkė

neatsakyti Kongresui. Ir Lietuvos vyriausybė, ir prezidentūra, ir Seimas turi daugiau dėmesio skirti informacijai apie Lietuvos įstojimą į NATO ir pozityvius to įstojimo rezultatus. Kaip JAV Lietuvių bendruomenė, mes turime veikti labai spartiai, nes laikas yra labai ribotas.

Plk. Garsio paskaita susirinkusių buvo išklaudyta su dideliu dėmesiu. Po paskaitos vyko gyvos diskusijos.

Vytautas Dudenas, buvęs Lietuvos Seimo narys ir Finansų ministeris, „Taip“ organizacijos narys, supažindino su organizacijos tikslais, prašė paremti tą organizaciją ir moraliai ir finansiškai. Jis priminė, jog gegužės mėn. pabaigoje Vilniuje vyks NATO parlamentų sesija, kai suvažiuos arti 200 parlamentarų (su štabais maždaug 600 žmonių). Tai labai svarbus įvykis Lietuvos valstybiniam gyvenime.

Pasibaigus pirmajai Floridos LB apygardos suvažiavimo dienai, kur visi buvo vaišiniai kavute ir Giedrės Kulpienės keptais pyragais, vakare visi susirinko svečiuose Birutės ir dr. Antano Čiurių namuose, kur turėjo progos atsikvėpti, pabendrauti, padis-

kuoti suvažiuojant iškeltais klausimais.

Apie 40 suvažiavimo dalyvių ir vietinių lietuvių jaučiai pradėjo vakarą, kuris buvo pavaivintas Vytauto Daugirdo ir Romos Mildaziūnės menine programa. Vytautas Daugirdas padainavo pora dainų, pildamas sau akordeonu. Roma Mildaziūnė, kaip visuomet, labai gražiai padeklamavo porą eilėraščių.

Antros dienos programoje Antanas Jonaitis skaitė paskaitą „Šių dienų išsivija“. Buvo apygardos valdybos pirmininko, izdininkės ir revizijos komisijos pranešimai.

Buvo nutarta, jog ateinant suvažiuojamas vyks Daytona Beach. Uždarant suvažiuojimą trumpą žodį tarė Palm Beach apyl. pirm. Kęstutis Miklas ir Floridos apygardos valdybos pirm. Algirdas Duda, linkėjo sėkmingai dirbti, ypač neužmirštant mums dabar svarbiausio reikalo — Lietuvos priėmimo į NATO. Dr. Birutė Preikštienė paskaitė nutarimų komisijos protokolą, kuris bus atspausdintas vėliau. Susirinkimas baigtas, visiems sugiedojus Lietuvos himną.

Dalia Augūnienė

na vaizduoja J. Kapocių ir jo šeimą.

Rašant apie bibliotekų veiklą, placiai pažymimas rašytojas Kazimieras Barėnas, kuris padovanojo gausybę knygų Panevėžio apskrityje G. Petkeviciūtis — Bitės bibliotekai. Čia kaip tik buvo ekspozuotos Londone gyvenančio rašytojo atsiųstos knygos, o taip pat ir rankraščiai, šeimos nuotraukos, laiškas, rašyti Panevėžio apskrityje VB direktorei Rimai Maselytei.

Pažymima, kad nepaisant senyvo amžiaus (gimęs 1907 metais), paskutiniu metu, talkinant žmonai Marijai, jis redaguoja mėnraštį „Britanijos lietuvių balsas“.

Mūsų dėmesį patraukė ir suaktyvų skyrius, kuriame pristatoma kovo 22 d. 85-jį gimtadienį atšventusi ciklagietė rašytoja, pedagogė Stasė Vanagaitė-Petersonienė. Čia telpa platūs suaktyvintinės biografiniai duomenys, pažymima jos kūrybinė, pedagoginė, visuomeninė veikla. Taip pat sužymėtos jos knygos, spaudoje spausdinta kūryba, paskelbti straipsniai, suminėti ir leidiniai, kuriuose buvo rašoma apie S. Petersonienę.

„Tarp knygų“ žurnalas turi 48 puslapius, spausdinamas gerame popieriuje, iliustruotas daugeliu nuotraukų, kurių nemaža dalis spalvotos. Tiražas — 1,550 egz.

Žurnalą paruošė Jūratė Bickauskienė (vyr. redaktorė), Virginija Aputienė ir Vitalija

mis nuotraukomis, kurių vie-

si mėnesio sąsiuvinį.

Užsienio lietuviams turbūt labiausiai domina Dailės Tarybos straipsnis apie Lietuvos kultūros ministerijos ir Martyno Mažvydo bibliotekos mėnesinio leidinio „Tarp knygų“ (beje, 2001 m. gegužės 22 d., suėjo 5 metai nuo mirties). Šešiuose žurnalo puslapiuose šelpa daug medžiagos apie šį reto dabar žmogų, ypač jo pastangas leisti LE. Straipsnio pabaigoje nurodytuose šaltiniuose matome, kad jo autorė pasinaudojo ir D. Bindokienės nekrologu, spausdintu 1996 m. gegužės 24 d. „Drauge“.

Straipsnyje teigiama, kad J. Kapocius buvo ne tik spausdininkas bei leidėjas. Pažymi-

ma, jog jis aktyviai dalyvavo ir JAV Lietuvių bendruomenės veikloje. Čia rašoma, kad 1985 m. jam buvo paskirta LB Kultūros tarybos duodama kultūros darbuotojo premija, o 1995-aisiais jis apdovanojamas LDK Gedimino III laipsnio ordinu.

Straipsnis iliustruotas trimis nuotraukomis, kurių vie-

Kęstutis Miklas, Palm Beach apylinkės pirmininkas.

Dr. Birutė Preikštienė skaito rezoliucijų komisijos nutarimus.

Visos nuotraukos Algio Augūno

klusuoti suvažiuojant iškeltais klausimais.

Apie 40 suvažiavimo dalyvių ir vietinių lietuvių jaučiai pradėjo vakarą, kuris buvo pavaivintas Vytauto Daugirdo ir Romos Mildaziūnės menine programa. Vytautas Daugirdas padainavo pora dainų, pildamas sau akordeonu. Roma Mildaziūnė, kaip visuomet, labai gražiai padeklamavo porą eilėraščių.

Antros dienos programoje Antanas Jonaitis skaitė paskaitą „Šių dienų išsivija“. Buvo apygardos valdybos pirmininko, izdininkės ir revizijos komisijos pranešimai.

Buvo nutarta, jog ateinant suvažiuojamas vyks Daytona Beach. Uždarant suvažiuojimą trumpą žodį tarė Palm Beach apyl. pirm. Kęstutis Miklas ir Floridos apygardos valdybos pirm. Algirdas Duda, linkėjo sėkmingai dirbti, ypač neužmirštant mums dabar svarbiausio reikalo — Lietuvos priėmimo į NATO. Dr. Birutė Preikštienė paskaitė nutarimų komisijos protokolą, kuris bus atspausdintas vėliau. Susirinkimas baigtas, visiems sugiedojus Lietuvos himną.

Dalia Augūnienė

na vaizduoja J. Kapocių ir jo šeimą.

Rašant apie bibliotekų veiklą, placiai pažymimas rašytojas Kazimieras Barėnas, kuris padovanojo gausybę knygų Panevėžio apskrityje G. Petkeviciūtis — Bitės bibliotekai. Čia kaip tik buvo ekspozuotos Londone gyvenančio rašytojo atsiųstos knygos, o taip pat ir rankraščiai, šeimos nuotraukos, laiškas, rašyti Panevėžio apskrityje VB direktorei Rimai Maselytei.

Pažymima, kad nepaisant senyvo amžiaus (gimęs 1907 metais), paskutiniu metu, talkinant žmonai Marijai, jis redaguoja mėnraštį „Britanijos lietuvių balsas“.

Mūsų dėmesį patraukė ir suaktyvų skyrius, kuriame pristatoma kovo 22 d. 85-jį gimtadienį atšventusi ciklagietė rašytoja, pedagogė Stasė Vanagaitė-Petersonienė. Čia telpa platūs suaktyvintinės biografiniai duomenys, pažymima jos kūrybinė, pedagoginė, visuomeninė veikla. Taip pat sužymėtos jos knygos, spaudoje spausdinta kūryba, paskelbti straipsniai, suminėti ir leidiniai, kuriuose buvo rašoma apie S. Petersonienę.

„Tarp knygų“ žurnalas turi 48 puslapius, spausdinamas gerame popieriuje, iliustruotas daugeliu nuotraukų, kurių nemaža dalis spalvotos. Tiražas — 1,550 egz.

Žurnalą paruošė Jūratė Bickauskienė (vyr. redaktorė), Virginija Aputienė ir Vitalija

mis nuotraukomis, kurių vie-

si mėnesio sąsiuvinį.

Užsienio lietuviams turbūt labiausiai domina Dailės Tarybos straipsnis apie Lietuvos kultūros ministerijos ir Martyno Mažvydo bibliotekos mėnesinio leidinio „Tarp knygų“ (beje, 2001 m. gegužės 22 d., suėjo 5 metai nuo mirties). Šešiuose žurnalo puslapiuose šelpa daug medžiagos apie šį reto dabar žmogų, ypač jo pastangas leisti LE. Straipsnio pabaigoje nurodytuose šaltiniuose matome, kad jo autorė pasinaudojo ir D. Bindokienės nekrologu, spausdintu 1996 m. gegužės 24 d. „Drauge“.

Straipsnyje teigiama, kad J. Kapocius buvo ne tik spausdininkas bei leidėjas. Pažymi-

ma, jog jis aktyviai dalyvavo ir JAV Lietuvių bendruomenės veikloje. Čia rašoma, kad 1985 m. jam buvo paskirta LB Kultūros tarybos duodama kultūros darbuotojo premija, o 1995-aisiais jis apdovanojamas LDK Gedimino III laipsnio ordinu.

Straipsnis iliustruotas trimis nuotraukomis, kurių vie-

si mėnesio sąsiuvinį.

Užsienio lietuviams turbūt labiausiai domina Dailės Tarybos straipsnis apie Lietuvos kultūros ministerijos ir Martyno Mažvydo bibliotekos mėnesinio leidinio „Tarp knygų“ (beje, 2001 m. gegužės 22 d., suėjo 5 metai nuo mirties). Šešiuose žurnalo puslapiuose šelpa daug medžiagos apie šį reto dabar žmogų, ypač jo pastangas leisti LE. Straipsnio pabaigoje nurodytuose šaltiniuose matome, kad jo autorė pasinaudojo ir D. Bindokienės nekrologu, spausdintu 1996 m. gegužės 24 d. „Drauge“.

Straipsnyje teigiama, kad J. Kapocius buvo ne tik spausdininkas bei leidėjas. Pažymi-

ma, jog jis aktyviai dalyvavo ir JAV Lietuvių bendruomenės veikloje. Čia rašoma, kad 1985 m. jam buvo paskirta LB Kultūros tarybos duodama kultūros darbuotojo premija, o 1995-aisiais jis apdovanojamas LDK Gedimino III laipsnio ordinu.

Straipsnis iliustruotas trimis nuotraukomis, kurių vie-

si mėnesio sąsiuvinį.

Užsienio lietuviams turbūt labiausiai domina Dailės Tarybos straipsnis apie Lietuvos kultūros ministerijos ir Martyno Mažvydo bibliotekos mėnesinio leidinio „Tarp knygų“ (beje, 2001 m. gegužės 22 d., suėjo 5 metai nuo mirties). Šešiuose žurnalo puslapiuose šelpa daug medžiagos apie šį reto dabar žmogų, ypač jo pastangas leisti LE. Straipsnio pabaigoje nurodytuose šaltiniuose matome, kad jo autorė pasinaudojo ir D. Bindokienės nekrologu, spausdintu 1996 m. gegužės 24 d. „Drauge“.

Straipsnyje teigiama, kad J. Kapocius buvo ne tik spausdininkas bei leidėjas. Pažymi-

ma, jog jis aktyviai dalyvavo ir JAV Lietuvių bendruomenės veikloje. Čia rašoma, kad 1985 m. jam buvo paskirta LB Kultūros tarybos duodama kultūros darbuotojo premija, o 1995-aisiais jis apdovanojamas LDK Gedimino III laipsnio ordinu.

Straipsnis iliustruotas trimis nuotraukomis, kurių vie-

si mėnesio sąsiuvinį.

Užsienio lietuviams turbūt labiausiai domina Dailės Tarybos straipsnis apie Lietuvos kultūros ministerijos ir Martyno Mažvydo bibliotekos mėnesinio leidinio „Tarp knygų“ (beje, 2001 m. gegužės 22 d., suėjo 5 metai nuo mirties). Šešiuose žurnalo puslapiuose šelpa daug medžiagos apie šį reto dabar žmogų, ypač jo pastangas leisti LE. Straipsnio pabaigoje nurodytuose šaltiniuose matome, kad jo autorė pasinaudojo ir D. Bindokienės nekrologu, spausdintu 1996 m. gegužės 24 d. „Drauge“.

Straipsnyje teigiama, kad J. Kapocius buvo ne tik spausdininkas bei leidėjas. Pažymi-

ma, jog jis aktyviai dalyvavo ir JAV Lietuvių bendruomenės veikloje. Čia rašoma, kad 1985 m. jam buvo paskirta LB Kultūros tarybos duodama kultūros darbuotojo premija, o 1995-aisiais jis apdovanojamas LDK Gedimino III laipsnio ordinu.

Straipsnis iliustruotas trimis nuotraukomis, kurių vie-

si mėnesio sąsiuvinį.

Užsienio lietuviams turbūt labiausiai domina Dailės Tarybos straipsnis apie Lietuvos kultūros ministerijos ir Martyno Mažvydo bibliotekos mėnesinio leidinio „Tarp knygų“ (beje, 2001 m. gegužės 22 d., suėjo 5 metai nuo mirties). Šešiuose žurnalo puslapiuose šelpa daug medžiagos apie šį reto dabar žmogų, ypač jo pastangas leisti LE. Straipsnio pabaigoje nurodytuose šaltiniuose matome, kad jo autorė pasinaudojo ir D. Bindokienės nekrologu, spausdintu 1996 m. gegužės 24 d. „Drauge“.

Straipsnyje teigiama, kad J. Kapocius buvo ne tik spausdininkas bei leidėjas. Pažymi-

ma, jog jis aktyviai dalyvavo ir JAV Lietuvių bendruomenės veikloje. Čia rašoma, kad 1985 m. jam buvo paskirta LB Kultūros tarybos duodama kultūros darbuotojo premija, o 1995-aisiais jis apdovanojamas LDK Gedimino III laipsnio ordinu.

Straipsnis iliustruotas trimis nuotraukomis, kurių vie-

si mėnesio sąsiuvinį.

Užsienio lietuviams turbūt labiausiai domina Dailės Tarybos straipsnis apie Lietuvos kultūros ministerijos ir Martyno Mažvydo bibliotekos mėnesinio leidinio „Tarp knygų“ (beje, 2001 m. gegužės 22 d., suėjo 5 metai nuo mirties). Šešiuose žurnalo puslapiuose šelpa daug medžiagos apie šį reto dabar žmogų, ypač jo pastangas leisti LE. Straipsnio pabaigoje nurodytuose šaltiniuose matome, kad jo autorė pasinaudojo ir D. Bindokienės nekrologu, spausdintu 1996 m. gegužės 24 d. „Drauge“.

Straipsnyje teigiama, kad J. Kapocius buvo ne tik spausdininkas bei leidėjas. Pažymi-

ma, jog jis aktyviai dalyvavo ir JAV Lietuvių bendruomenės veikloje. Čia rašoma, kad 1985 m. jam buvo paskirta LB Kultūros tarybos duodama kultūros darbuotojo premija, o 1995-aisiais jis apdovanojamas LDK Gedimino III laipsnio ordinu.

Straipsnis iliustruotas trimis nuotraukomis, kurių vie-

si mėnesio sąsiuvinį.

Užsienio lietuviams turbūt labiausiai domina Dailės Tarybos straipsnis apie Lietuvos kultūros ministerijos ir Martyno Mažvydo bibliotekos mėnesinio leidinio „Tarp knygų“ (beje, 2001 m. gegužės 22 d., suėjo 5 metai nuo mirties). Šešiuose žurnalo puslapiuose šelpa daug medžiagos apie šį reto dabar žmogų, ypač jo pastangas leisti LE. Straipsnio pabaigoje nurodytuose šaltiniuose matome, kad jo autorė pasinaudojo ir D. Bindokienės nekrologu, spausdintu 1996 m. gegužės 24 d. „Drauge“.

Straipsnyje teigiama, kad J. Kapocius buvo ne tik spausdininkas bei leidėjas. Pažymi-

ma, jog jis aktyviai dalyvavo ir JAV Lietuvių bendruomenės veikloje. Čia rašoma, kad 1985 m. jam buvo paskirta LB Kultūros tarybos duodama kultūros darbuotojo premija, o 1995-aisiais jis apdovanojamas LDK Gedimino III laipsnio ordinu.

Straipsnis iliustruotas trimis nuotraukomis, kurių vie-

si mėnesio sąsiuvinį.

Užsienio lietuviams turbūt labiausiai domina Dailės Tarybos straipsnis apie Lietuvos kultūros ministerijos ir Martyno Mažvydo bibliotekos mėnesinio leidinio „Tarp knygų“ (beje, 2001 m. gegužės 22 d., suėjo 5 metai nuo mirties). Šešiuose žurnalo puslapiuose šelpa daug medžiagos apie šį reto dabar žmogų, ypač jo pastangas leisti LE. Straipsnio pabaigoje nurodytuose šaltiniuose matome, kad jo autorė pasinaudojo ir D. Bindokienės nekrologu, spausdintu 1996 m. gegužės 24 d. „Drauge“.

Straipsnyje teigiama, kad J. Kapocius buvo ne tik spausdininkas bei leidėjas. Pažymi-

ma, jog jis aktyviai dalyvavo ir JAV Lietuvių bendruomenės veikloje. Čia rašoma, kad 1985 m. jam buvo paskirta LB Kultūros tarybos duodama kultūros darbuotojo premija, o 1995-aisiais jis apdovanojamas LDK Gedimino III laipsnio ordinu.

Straipsnis iliustruotas trimis nuotraukomis, kurių vie-

si mėnesio sąsiuvinį.

Užsienio lietuviams turbūt labiausiai domina Dailės Tarybos straipsnis apie Lietuvos kultūros ministerijos ir Martyno Mažvydo bibliotekos mėnesinio leidinio „Tarp knygų“ (beje, 2001 m. gegužės 22 d., suėjo 5 metai nuo mirties). Šešiuose žurnalo puslapiuose šelpa daug medžiagos apie šį reto dabar žmogų, ypač jo pastangas leisti LE. Straipsnio pabaigoje nurodytuose šaltiniuose matome, kad jo autorė pasinaudojo ir D. Bindokienės nekrologu, spausdintu 1996 m. gegužės 24 d. „Drauge“.

Straipsnyje teigiama, kad J. Kapocius buvo ne tik spausdininkas bei leidėjas. Pažymi-

ma, jog jis aktyviai dalyvavo ir JAV Lietuvių bendruomenės veikloje. Čia rašoma, kad 1985 m. jam buvo paskirta LB Kultūros tarybos duodama kultūros darbuotojo premija, o 1995-aisiais jis apdovanojamas LDK Gedimino III laipsnio ordinu.

Straipsnis iliustruotas trimis nuotraukomis, kurių vie-

si mėnesio sąsiuvinį.</

LIŪDNŲ PRISIMINIMŲ VISGI DAUG

BRONIUS NAINYS

Lietuvių fondo suvažiavimas. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, pačiame gegužės gražume. Tokį šeštadienį sėdėti viduje sunku, o be to, ir pats suvažiavimas — daug metų ta pati, nusistovėjusi, nuobodoka eiga. Prasideda jis taip pat kas metai kartojamu nuo praėjusio suvažiavimo per metus mirusių LF narių pagerbimu. Vadovė Ramona Steponavičienė-Zemaitienė skaito jį sąrašą. Iš karto lyg ir nieko, mirusieji mažai žinomi, nepažįstami. Bet staiga suvirpu: Juozas Masilionis, Juozas Placius — tokie artimi žmonės, bendruomenininkai, bendradarbiai... Petras Petrušaitis — jau lyg kūju į širdį. Draugas dar nuo vaikystės laikų — gimnazijoje, Lietuvos karo mokykloje, bendradarbis JAV LB Krašto valdyboje. Jį palaidojam praėjusį pavasarį. LF mirusiųjų sąrašas dar ilgas, bet jo nebeseu. Prieš akis tvieskiasi jau mano paties atmintį išsilikę kiti vardai. Prisiminiau taip pat neseniai palaidojęs savo kitą vaikystės, gimnazijos dienų draugą Kazimierą Čepaitį Kanadoje, taip pat ir kitus, labai artimus, bendradarbius iš Čikagos Marquette Park ir kitų apylinkių: Karolį Drungą, Joną Jasaitį, Antaną Kareivą, Kazį Barzduką, Jeronimą Ignatoni, Stasį Šiaučioną, kun. Praną Garšvą, Donatą Bielskį, Antaną Gulbiną, savanorį Tamulį, Razminą, BALFo darbuotoją Čepaitį ir dar daug daug kitų. Ir vėliau LF suvažiavimui pirmininkaujantiems paprašius siūlymų, vos išlaikiau nesužibęs — mielieji, nustokit mirti, dėl Dievo meilės nustokit! Toks sąrašas kiekvienais metais. Kas gi pagaliau čia beliks? Kas liks iš visos mūsų Bendruomenės, kurios pusšimčio metų sukaktį šį rudenį žadame iškilmingai minėti?

Susitvardžiau. Tokio pageidavimo niekas nepatenkins. Ne kokie suvažiavimai, komisijos, nė jų nutarimai, rezolucijos. Tik klausimas, kada tavo eilė ateis? Grįžtu namo. Permąstau ką tik „Draugui“ išsiųstą rašinį apie mirusius pirmuosius savo bendradarbius JAV Lietuvių Bendruomenės kūrimosi pradžioje Indiana Harbor. Prisiminiau praėjusių metų pabaigoje taip pat labai seniai, dar nuo „Lietuvos laikų“, patį, dabar Omahoje gyvenančio, Danieliaus Martinkaus laišką, primenantį apie man taip pat uolius bendruomenininkės savo sesers Akvilinos Odinės mirties metines. Ir mintimis grįžtu į savo pirmuosius bendruomeninės veiklos žingsnius Čikagos Marquette Parke. Pirmiausia aš patraukė Akvilinos vyras Pranas. Su juo susipažinau pirmą kartą nuejęs į šios LB apylinkės susirinkimą. Neaukštas, plonas, pakelta smulkute ranka balso išreikalavęs, žmogus gražiai žemaitiškai prabilo: „Dėl tėvynės reikia visiems išvien, ir be jokių kalbų“. Ir daugiau nieko. O gintams dėl Vasario 16-tos aukų nenurimus (dėl jų Bendruomenė tada kietai grūmėsi su Amerikos Lietuvių taryba (ALTu), jis taip pat pakartojo ir antrą, ir trečią kartą. Tačiau iš tų gintų nieko neišėjus, jau tvirtai rėžė: tada aš su Bendruomene. Ir buvo. Visą laiką. Būdingas žemaitiškos akininkas, kaimietis lietuvis patriotas, savo tautos mylėtojas, išblikęs iš jos žemės, jautė pareigą dėl jos išdavimo dirbti, kovoti, likti lietuviu, auginti lietuvišką šeimą ir remti tą sąrangą, kuri jam

padeda tą tikslą siekti. Sunki gyvenimo pradžia Lietuvos ūkininkui Amerikoje, duona kasdieninę juodadarbio pradžią reikėjo pelyntis, bet sumanus ir atkaklus žemaitis rado ir čia išeitį. Union Pier, Michigan, apie 60 mylių į pietus nuo Čikagos, ežero krante nusipirkęs vasarvietę, pradėjo verstis savarankiškai. Čia pirmasis smuikas betgi teko žmonai Akvilinai: patyrusi ūkio šeimininkė Lietuvoje, ji sugėbė ir čia suktis. Visada nuotaike, šneki, maloni, traukė svečius. Pranas Odinas lietuvių prilaikė būdingomis žemaitiškoms savybėmis. „Dout teims žaltiams, kad lyg vėlnio nešami išdumtų iš tėvynės“, — vylikiškių tarme vyndavo lauk iš Lietuvos bolševikus. Žmona Akvilina Martinkutė, kilusi iš gausios šešių asmenų šeimos, šalia apskurumui dvelkiančios šeimininkystės versle, buvo puiki ir lietuvi motina namuose. Jos globojami išaugo lietuviškai nusiteikę vaikai: sūnus Vaclovas ir dukterė Irena. Lietuviškam darbui bei tautiniam prieauglio auklėjimui Odinams didelė atrama buvo ir Akvilinos brolis kun. Vaclovas Martinkus, aukštąs, tvirtas, gražiabalsis žemaitis, pažįstamas užsienio lietuviams, ir ypač žinomas Sibiro tremtiniais, daugiamečiai BALFo vadovai.

Su visais trim teko glaudžiai bendradarbiauti, tartis, svečiuotis. Kalbos apie Lietuvą, jos vergus, laisvinimą, pagalbą pavergtiems žmonėms, tremtiniais ir lietuvių tautybę — lietuvių išsaugojimą užsienyje ir tos veiklos ataramą — Lietuvių Bendruomenę. Ir buvo jautriai malonu jausti, kaip Odinai, nedideli, neornamentuoti, bet tik paprasti Lietuvos kaimo žmonės, taip suvokė visą mūsų lietuviško gyvenimo pulsą, savo pačių uždavinius ir be jokio raginimo „kūnu ir siela“ ir visa tai buvo įsijungę. Visomis progomis prašomi aukų, prenumeravau spaudą, lankė renginius, susirinkimus, uoliai mokėjo Bendruomenės solidarumo įnašus, pakviesti mielai jungėsi į talką. Dabar jų nebėra. Praną Odiną išlydėjom daugiau kaip prieš dvidešimt metų, žmoną Akviliną — prieš pusantį. Po labai ilgos ir sunkios ligos. 1980-ųjų rudenį sustojo ir kun. Vaclovo Martinkaus širdis. Du jo (kartu ir Akvilinos) broliai ir sesuo mirė Lietuvoje. Iš šešių Martinkų liko tik vienas Danielius, Omahoje baigiantis 85-tuosius metus.

Čia minimi tik mano vieno ribotos aplinkos „kasdieninės“ atminties greitosiomis užčiupti išėjusieji bendruomenininkai. Dar daugiau iš tos atminties jau dingo. O kiek jų iš viso per penkiasdešimt metų išeilavo? Kas juos visus suskaičiuos, prisimins? Dažniau minimi, į laikraščius puslapius dedami, į knygas surašomi žymieji: pirmininkai, valdybų, tarybų, seimų nariai, renginių vadovai, knygų autoriai, laikračių redaktoriai. Bet jie — tik mažuma. Žinoma, JAV Lietuvių Bendruomenė be jų neapsiejo, vadų reikia visur ir visada, bet ne jais rėmėsi. Jos pagrindą sudarė tūkstantai tokių Odinų, kuriuos irgi būtina prisiminti, gerą žodelį apie juos pasakyti. Bent vieną kartą per penkiasdešimt metų, kai minima Bendruomenės veiklos sukaktis. O gal ir ko nors žymeniui pažymėti. Be abejo, taip mes ir darom. Tad šiemetinė „Prisiminimų diena“ švenčiant, Jūsų, visų

Dr. Vytautas Avizonis, kurio mirties metinės buvo š.m. gegužės 10 d. (g. 1906, m. 2000.05.10). Ta proga, gegužės 9 d. „Drauge“ buvo išspausdintas, jo prisiminimui skirtas, straipsnis, tačiau be nuotraukos.

ATSISVEIKINOME SU A.A. PROF. PETRU GRUODŽIU

Prof. Petras Gruodis

Nelaukta valanda, anksčiau ar vėliau, ištinka visus. Ir štai, 2001 m. gegužės 10 d. iš mūsų tarpo atsiskyrė žinomas visuomenininkas, mūsų gerbiamas pedagogas, buvęs Pabaltijo universiteto lektorius, dipl. biologas Petras Gruodis, kurį mes su pasididžiavimu vadinome profesorium.

Su velioniu atsisveikinimas įvyko š.m. gegužės 13 dieną Gaidas-Daimid laidotuvių namuose. Ten dalyvavo jo mylima žmona Jadvyga, jos sesuo Elenora Čizaitė, Zinaida Čizienė, artimi giminės, draugai bei pažįstami. Buvo nemažas būrys ir buvusį Pabaltijo universiteto studentų su kuriais profesorius ilgus metus palaikė artimą kolegiską bičiulystės ryšį. Užsienio Lietuvių profesorių draugijos vardu žodį tarė prof. Balys Račkauskas. Jis gyrė velionį už jo veiklą išeivijoje ir nostalgikai prisiminė Petrą dar iš Kauno laikų, kaip taurį patriotą lietuvių besąlyginiai mylinį savo tėvynę Lietuvą. Pabaltijo universiteto (Dešimtuko) ir Amerikos Lietuvių tarybos (ALT) vardu atsisveikino Pranas Jurkus. Daug metų šventėme Pabaltijo universiteto metines bei dešimtmetių sukaktuves, kur Petras Gruodis savo sveikinimo žodžiais skatindavo mus išlaikyti solidarumo dva-

mirusiųjų, atminimų, pagarbai ir padėkai tebūna ir šie žodžiai. Suprantu, mažai jų, apie Jūsų gyvenimą ir darbus čia beveik nieko nepasakytą, taigi atpildas skurdus ir menkas. Bet jaučiu, kad geriausias Jūsų darbų vertinimas ir įprasminimas būtų mūsų, gyvųjų, ryžtas tuos darbus tęsti, nuolat ieškoti. Jūsų vieton stojantių pakaitalų, kad lietuvių tautos gyvybės liepsnelė užsienyje niekada neužgestų. Tai Jūsų puikiai atlikta mums tęsti palikta pareiga. Ar sugebėsime su ja dorotis? O to būtinai reikia.

sią anuomet dvelkusių profesorių ir studentų tarpe. Ateinančiose metinėse (2002 m. kovo 14 d.) Jadvyga Gruodienė savo dalyvavimu tęs šią ilgą gametę tradiciją.

Pirmadienį, gegužės 14 d. įvyko laidotuvės. Laidojimo namų koplyčioje kun. Jaunius Kelpšas sukalbėjo maldą, Brighton Parko LB apylinkės vardu atsisveikinimo žodį tarė Salomėja Daulienė, o solistė Zita Vaitčiūnaitė be vargonų pagiedoję „Ave Maria“. Koplyčios tyloje giesmė skambėjo lyg angelo balsas iš dangaus ir paskutiniai pianissimo tonai švelniai palydėjo Petrą į jo Amžinąjį gyvenimą. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje gedulo Mišias aukėjo kun. Kelpšas, pamokslė primindamas: „Kiekvienam sustoti ir pažvelgti į gyvenimo akimirką“. Vargomais grojo Algimantas Barniškis, giesmėmis jam pritarė sol. Zita Vaitčiūnaitė ir sol. Juozas Janušaitis. Automobilij vilkstinė karstą nuleidė į Lietuvių Šv. Kazimiero kapines. Karsto nešėjai buvo: Pranas Povilaitis, Vytautas Čepėnas, dr. Osvaldas Čizikas, Jonas Butvilas, Valentinas Martiš ir Aleksas Smilga. Prie duobės maldas sukalbėjo kun. Jonas Kuzinskas ir kun. Jaunius Kelpšas. Geltonos atsisveikinimo rožės dengė velionio karstą, kai Stasė Peterskienė užbėrė saulelę lietuviškos žemės, kad šioji būtų Petrui lengvesnė, o tuo metu dangus aplaistė lietaus lašais. Solistė Zita Vaitčiūnaitė jausmingai pravedė giesmę „Marija, Marija“ ir visiems pritariant šios liūdno apeigos buvo užbaigtos giesmės „Lietuva brangi, mūsų tėvynė“.

Taip baigėsi Petro Gruodžio žemiškojo gyvenimo kelionė, prasidėjusi 1909 metais balandžio 21 dieną. Jis gimė Lietuvoje, Bogužiškuose, Pabaisko valsč., Ukmergės apskr. 1928 metais baigęs Ukmergės gimnaziją įstojo į VDU Kaune ir ten gamtos mokslų fakultete studijavo ir baigė botaniką. Dalyvavo ateitininkų ir skautų veikloje. Dirbo pedagogikos srityje (smulkus biografiniai duomenys randami Lietuvių Enciklopedijos VII tomo psl. 532 ir „JAV lietuvių“ I tomas, 1998 Vilnius, psl. 338). 1944 m., antrajai Sovietų Rusijos okupacijai artinantis, Petras pasitraukė į Vokietiją ir kaip daugelis jo gyvenimo draugų ir tautiečių tapo „Dievo paukšteliu“ (DP). Gyvendamas išeivietinių asmenų stovykloje Spakenberge, mokytojavo Tumo Vaitzanto liet. gim-

VAIKAI MOKOSI IR DAILĖS

Sostinės Balio Dvariono dešimtmetėje muzikos mokykloje jau penkerius metus veikia dailės studija. Šia proga gegužės 15 d. buvo mokykloje rengiama šventė. Mokyklos moksleivių simfoninis orkestras atliko Kamilio Sen-Sanso „Žverių karnavalą“, orkestrui dirigavo profesorius Saulius Sondeckis.

Ideja derinti muziką su dailė prieš penkerius metus kilo mokyklos direktorei Laimai Užkuraitienei. Jos rūpesčiu studijai buvo skirta šviesi klasė, nupirkti pirmieji molbertai ir gipso modeliai.

Šiuo metu dailės studiją lanko beveik šimtas muzikuojančių moksleivių, juos moko keturios profesionalios dailininkės. Turėdami pertraukėles tarp muzikos pamokų, dailės studijos lankytojai prasmingai leidžia laiką — piešia, susipažįsta su dailės istorija, rengiasi parodėlėms.

Dailės studijos moksleivių piešiniai puošia mokyklos koridorius, į mokykloje vykstančius koncertus klausytojus kviečia spalvingi vaikų sukurti kvietimai ir afišos, taip pat — nuotaikeingos piešinių parodos. (Elta)

Atkelta iš 3 psl.

PIONIERIŲ STOVYKLA

— Mama! Kur tu? Oi mamytė!
— Mama! Oi, bausi man!
Jokio kelio nematyti
Pro gaisrų gausumą.

Mama! Ar girdi? Nelauki —
Niekad nebuslauksi
Birutėlis geltonplaukės,
Rymantėlis, Aukšės...

Kudikių nekaltas kraujas
Girdo baltas kopas.
Braido ji prakeiktos gaujos,
Žmogūdzio kanopos.

Dalis Palangos pionierių stovyklos vaikų, gal pora šimtų, buvo išvežta į Sovietų sąjungą, pradžioje į garsiąją Arteką (Krym) pionierių stovyklą, vėliau — į Debiosų (Udmurtijos autonominę respubliką), kur veikė lietuviška mokykla, įsteigta pasitraukusiems sovietinių pareigūnų vaikams. Apie Palangos-Debiosų vaikų spaudoje yra pasakojusi iš Šiaulių kilusi ir Šiaulių bei Vilniaus dramos teatruose vaidinusi žinoma tarybinė aktorė Marija Rasteikaitė (vėliau mirusi vėžiu). Kąkurios sukakties proga šie (jau suaugę) vaikai rengdavo susitikimus. **Audronė V. Škiudaitė**

naziųje ir tuo pačiu metu nuo 1946-1949 m. buvo Pabaltijo universiteto Hamburg-Pinneberg sistematikos ir farmakologijos lektorius. Tai nebuvo lengvas darbas, kada su menku atlyginimu, bet pasiūlytas jaunimui, kas antrą ar trečią dieną važinėjo traukiniu iš vienos vietos į kitą. Už tai Pabaltijo universiteto auklėtiniai lieka jam ir kitiems profesoriams amžinai dėkingi. Petras Gruodis dėstė kitiems, bet ir pats nenustojė gilines savo profesijos žinias. 1950 m. apsigyvenęs JAV dirbo ir studijavo net keliuose Amerikos universitetuose. Paskutinius ilgas metus su žmona Jadvyga gyveno Čikagoje, priklausė lietuviškos organizacijos, kurias dosniai rėmė ir jose aktyviai dalyvavo. Dalyvavo jis iki paskutinio savo gyvenimo dienų Pabaltijo universiteto „Dešimtuose“ — tai likusieji šio universiteto „mohikanai“.

Liūdi žmona Jadvyga, liūdi giminės, liūdi mės atsisveikinę su mūsų gerbiamu profesorium Petru Gruodžiu. Requiescat in Pacem!

Pranas Jurkus

DRAGAS, 2001 m. gegužės 30 d., trečiadienis

5

A. A. MISIONIERĖ EMILIJA ŠAKĖNAITĖ

Mus pasiekė liūdna žinia, Amazonės džiunglėse mirė iškilioji misionierė Emilija Šakėnaitė.

Išvykusi iš Lietuvos dar prieš II pasaulinį karą, baigusi Paryžiuje noviciatą, isijungusi į medicinos sesers specialybę, pokario metais atitverta nuo tėvynės geležine uždanga, visą savo gyvenimą paskyrė Brazilijos ir Bolivijos džiunglių nelaimingiesiems.

Misijoms vadovaujant padrei Aleksandrui Bendoraičiui, Rondonijos žemėje ji ne kartą žiūrėjo mirtį į akis. Nuolat persekiojo įvairių ligų epidemijos, ypač maliarija, žmogėdri gentys, laukinių žmonių amžinas priešinimasis civilizacijai ir nepaprastas tėvynės ir artimųjų ilgesys.

Ji visuomet buvo aktyvi misijų darbuotoja. Gerai mokėjo penkias kalbas ir keletą vietinių dialektų. Gydė žmones. Mokė didžiųjų tikėjimo tiesų, nuolat kūrė gražią gyvenimo aplinką. Buvo darbšti. Labai religinga. Jos vienuoliškas vardas — sesuo Ksavera, širdietė.

Emilija Šakėnaitė 1913 m. gimusi Kalvelių kaime (Anykščių rajonas) Amazonės džiunglėse nuo 1962 m. buvo plačiai žinoma kaip vienuolė-misionierė sesuo Ksavera. Ji aktyviai dalyvavo padrei Aleksandro Bendoraičio žygiuose ir sumanymuose: keturiose laivuose-ambulatorijose „Lithuania“, su kuriais išraižė dešimtis tūkstančių kilometrų (tai buvo pagrindinio džiunglių susisiekimo keliai), Brazilijoje rengė ir puoselėjo „Gerojo ganytojo“, Bolivijoje — „Vaiko ir motinos“ ligonines. Tosė pacios Amazonės džiunglėse sesuo Ksavera lietuviškų paprotiu įveisė ligoninių kėlmose įvairiaspalviais žiedais liepsnojančius gėlynus, pal-

mių alėjas, klestinčius sodus (akvos, bananai, apelsinai, išsitos vaisių giraitės), poliklinikose — šimtus gėlių vazonų. O padrės Aleksandro Bendoraičio kapas (palaidotas prieš metus „Vaiko ir motinos“ ligoninės kieme) tiesiog paskendęs gėlių jūroje...

Ateini į tą ligoninės sodą, tarsi į rojų kampelį, ir prisimeni, kad šita moteris, tuose džiunglių kraštuose po trupinėli išdalino visą savo gerumą ir meilę. Iš jos rankų ir širdies indėnai nesunkiai perėmė naująjį tikėjimą, civilizacijos atributiką: aprangą, gydymo priemones, vaistus (ji buvo ligonių vaistinės vedėja), mokyklą. Meilė Dievui misijoje įvairiausiomis formomis, pasijreikė misionierės meile kitiems, ypač nelaimingiesiems. Čia ji ieškojo Dievo ir čia ji surado.

2000 m. gruodžio 14 d. Anykščių muziejus surengė įspūdingą parodą iš sesers Ksaveros asmeninių daiktų archyvinio fondo, perduoto Lietuvai. Tuomet mes dar nežinojome, kad 2000 m. gruodžio 3 d. sumušta galva, į rado negyvą atokiamame džiunglių miestelyje Guayarameripe. Tė miesto kapinėse ji ir palaidota.

Dekojame Tau, iškilioji misionierė, kad buvai žemėje ir garsinai Anykščių žemę ir Lietuvą pasaulyje, gerai darbai ir tauria meile Dievui ir žmogui.

Aleksandras Guobys

* Artimiausiu metu išgausiantys dešimt drabužių importu mūviti iš smagų nepagerins Lietuvos lengvosios pramonės įmonių padėties ir neapsaugos valstybės rinkos nuo menkavertės produkcijos, teigia gamintojai. (V2, LA, Elta)

A. A. AUGUSTINAS VARŠKYS

Mirė 2001 m. gegužės 25 d., sulaukęs 74 metų.

Gyveno Čikagoje. Gimė Lietuvoje, Tauragėje. Ankčiau gyveno Romoje ir Argentinoje. Amerikoje išgyveno 44 metus.

Nuliūdę liko: dukterė Elsa, žentas Vytautas Švelnys ir anūkas Derrick.

A. A. Augustinas buvo vyras a. a. Matildos Čekauskaitės. Velionis priklausė Šiaulių ir Tauragės klubams.

A. A. Augustinas pašarvotas antradienį, gegužės 29 d., nuo 2 v. p. p. iki 9 v. v. Fortuna laidojimą namuose, 4401 S. Kedzie.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gegužės 30 d. Iš laidotuvių namų 9 v. r. velionis bus išlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią Brighton Parke, kurioje 10 v. r. bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukterė, žentas ir anūkas.

Laidotuvių direkt. David Fisher. Tel. 773-523-7781.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A.

GRAŽINA STANKYTĖ MARKONIENĖ

Brangi Mama, aš tavęs negaliu pamiršti. Jau sukako vieneri metai, kai 2000 m. birželio 2 d. mirė mūsų Mama. Uošvė.

Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišios bus atšaukiamos šeštadienį, birželio 2 d., 8:30 v. r. St. Joseph Catholic Church, Stuart, Florida ir Šv. Kazimiero seminarijoje, Romoje.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti ir pasimelsti už mūsų Mamą.

Dukterė Irena Weigand

Žentas Tomas

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyriaus popietėje, vykusioje gegužės 18 d. Bocių mėsėje, Baniute Kronienė skaitė žinias iš Lietuvos spaudos. Dešinėje – Irena Galiniene.

Nekalto prasidėjimo M. Marijos seselių rėmėjai už gyvus ir mirusius narius melsis šį sekmadienį, birželio 3 d., 8 val. r. per šv. Mišias šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Tuoj po Mišių parapijos salėje vyks visuotinis narių susirinkimas ir pusryčiai.

Balių meistras Vytautas Vizgirdas linksminis vaikūčius, susirinkusius į labdaros koncertą „Laumės juosta“, sekmadienį, birželio 10 d., 12:30 val. p.p. PLC Lietuvių fondo (sporto) salėje. Bus linksma programėlė, užkandėliai, gaivieji gėrimai ir užkandėliai. „Saulutė“, Lietuvos Vaikų globos biurelis, visus maloniai kviečia gausiai dalyvaujant paremti mūsų jaunimo pastangas ištiesti pagalbos ranką į vargą patekusiems Lietuvos vaikūčiams. Bilietai iš anksto gaunami „Seklyčioje“ ir PLC po šv. Mišių.

Lietuvos Vyčių 36-oji kuopa šį sekmadienį, birželio 3 d., tuoj po lietuviškų šv. Mišių šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje ruošia pietus ir kviečia visus pasivaikinti. Visas pelnas skiriamas bažnyčiai paremti. Informacija tel. 773-254-7553.

Iš arti ir toli

PENKTOJI „GIJOS“ GEGUŽINĖ

Liepos 14 dieną Beachland vietovėje Clevelando rytinėje pusėje, netoli Lietuvių namų, prie ežero, įvyks penktoji jubiliejinė „Gijos“ gegužinė. Pradžią – 4 val. p.p. Visus linksminis akordeonistas virtuosas Bronius Mūras iš Čikagos. Visą vakarą skambės muzika, vyks įvairūs žaidimai, virvės traukimas, bus šaunamos kasmetinės Andriaus ugnies salės, po kurią – visą vakarą šokiai. Tai pat bus traukiami loterijos bilietai.

Poezijos dienų Čikagoje, Jaunimo centre, metu. Iš kairės: poetas iš Lietuvos Vytautas Bložė, Lietuvių rašytojų draugijos pirmininkė Stasė Petersonienė, draugijos narys Alfonsas Tyrulius-Šešplaukis, poetė iš Lietuvos Nijolė Miliauskaitė ir Lietuvių rašytojų draugijos narys Kornelijus Jazbutis. Jono Kuprio nuotr.

Jono Tamulaičio fotografijų parodos „Čikagos lietuviai“ atidarymas vyks birželio 1 d., penktadienį, 7:30 val. p.p. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje (5620 S. Claremont).

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė gegužinę ruošia šį sekmadienį, birželio 3 d., Šaulių namuose, 2417 W. 43 Str., Chicago. Pradžią – 12 val. Pelnas skiriamas Šaulių sąjungos žurnalui „Trimitas“. Bus skaitinių lietuviškų patiekalų, gausių laimėjimų, veiks „Šaltinėlis“, o šokiams gros ir visus linksminis Kosto Ramanausko orkestras. Visi šauliai ir lietuviškoji visuomenė kviečiama atsilankyti, linksmai praleisti laiką ir paremti žurnalą.

BALZEKO MUZIEJUJE – PASKAITA APIE GINTARĄ

Čikagoje yra nemažai įvairių tautybių muziejų ir organizacijų – lietuvių, Amerikos indėnų, japonų, čekoslovakų, filipiniečių, graikų, korejiečių, meksikiečių, lenkų, žydų, švedų, ukrainiečių. Juos visus sujungė miesto centre esantis Field Museum ir taip įsteigė „Cultural Connections“ programą. Šios programos tikslas – atskleisti Čikagos kultūrinę įvairovę ir, parodant įvairių tautybių skirtumus ir savitumus, skatinti tarpusavio supratimą.

Kasmet kiekvienas „Cultural Connections“ programoje dalyvaujantis muziejus ar organizacija surengia vieną renginį, į kurį kviečiami įvairių tautybių Čikagos ir apylinkių gyventojai, besidomintys kitomis kultūromis. Balzeko lietuvių muziejus jau yra surengęs programą apie lietuvių imigraciją į Čikagą ir tradicinius lietuviškų Velykų pusrūčius.

Šiemetinis muziejaus renginys, pavadintas „Gintaras lietuvių kultūroje ir mene“, vyko balandžio 25 dieną. Susirinko per 60 žmonių. Programos metu buvo parodytas filmas apie gintaro kilmę, jo svarbą lietuvių tautos istorijoje, kultūroje, panaudojimą mene ir kitur. Taip pat buvo papasakota legenda apie gintaro atsiradimą, pristatytos muziejaus gintaro dirbinių bei papuošalų ekspozicijos, pasivaikinta tradiciniais lietuviški valgiais, kuriuos suruošė „Lithuanian Plaza Bakery and Deli“ (savinkniai Algis ir Vanda Morkūnai). Beje, tradiciniai valgiai – svarbi ir labai populiarūs „Cultural Connections“ programų dalis.

„Cultural Connections“ kviečia visus į įvairių Čikagoje esančių etninių muziejų renginius. Daugiau informacijos apie šią organizaciją ir programą galima sužinoti paskambinus į Balzeko lietuvių kultūros muziejų tel. 773-582-6500 arba į Field muziejų tel. 312-665-7474.

Vakaro, skirto Antano Ragauskio knygai „Gintai del skonio“, dalyviai (iš kairės): Dalia Sokienė, Leonas Narbutis, Danutė Bindokienė, Praurimė Ragienė ir Genutė Razumienė. Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

PAMINKLAS TĖVUI IŠ ŽODŽIŲ

Gegužės 25 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, įvyko teisininko Antano Ragauskio knygos „Gintai del skonio“ suktuvės. Vakara vedė LB Kultūros tarybos pirmininkės pavaduotojas Leonas Narbutis, knygą pristatė „Draugo“ dienraščio vyriausioji redaktorė Danutė Bindokienė. Antano Ragauskio mintis iš straipsnių skaitė Dalia Sokienė ir Leonas Narbutis, keletą dainų atliko solistė Praurimė Ragienė (sopranas) ir Genutė Razumienė (mezosopranas ir kanklės). Vakare dalyvavo Antano Ragauskio vaikai: Aldona Lipskienė bei Leonidas Ragas, kuris leidėjų vardu tarė žodį. LB Kultūros tarybos vardu leidėjų sveikino pirmininkė Marija Remienė.

Kreipdamasis į gausiai susirinkusią auditoriją vakaro vedėjas L. Narbutis kalbėjo: „Knyga, kurios suktuvėse mes dalyvaujame – tai vaikų paminklas savo tėvui, nukaltas ne iš kieto granito, bet iš žodžių, kuriuos jis pats parašė“. Šią mintį vėliau pagilino D. Bindokienė, plačiau nagrinėjusi autoriaus užmojus ir laikmečio uždavinius. „Tai paminklas ne vienam žmogui, bet tam tikram istoriniam laikotarpiui, kuris daugiuliu, tuo laiku atvykusių į Ameriką, buvo sunkus ir skaudus, – kalbėjo D. Bindokienė. – Ir labai įdomu, kad jis buvo lygiai toks, kaip dabar naujai atvykstantiems emigrantams iš Lietuvos. Mes matom, kaip jie kuriasi, mes matom, kaip jiems sunku, bet jie nematė, kaip mes kūrėmės, kaip mums buvo sunku. Mums buvo svarbu ne vien duoną užsidirbti, rezidenciją įsigyti, automobilį nusipirkti ir vaikus į mokyklą išleisti. Mums to neužteko, Antanui Ragauskui to neužteko. Knygoje surinkti Antano Ragauskio straipsniai kaip tik rašyti tuo skaudaus kūrimosi laikotarpiu – 1950–1968 m. Ant tokių kaip jis laikėsi mūsų periodika. Tiesą sakant, ir šiandien laikosi.

Kai „Drauge“ pradėjome skelbti apie šias sutiktuves ir Antaną Ragauską pavadiname žurnalistu, artimieji patariau: „Gintai del skonio“ suktuvėse Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, gegužės 25 d. su savo svečiais: vysk. Hansu Dumpiu, Asta Kleizienė, garbės konsulu Vaclovu Kleiza, kun. Algirdu Palioku, prel. Ignu Urbonu.

Dr. Leonidas Ragas (dešinėje) savo tėvo Antano Ragauskio knygos „Gintai del skonio“ suktuvėse Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, gegužės 25 d. su savo svečiais: vysk. Hansu Dumpiu, Asta Kleizienė, garbės konsulu Vaclovu Kleiza, kun. Algirdu Palioku, prel. Ignu Urbonu.

Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

„Draugo“ knygynėlyje

Vis dar turime šių lietuviškų knygų:
K. Binkis „Baltas vilkas“ – 10 dol.;
L. Baks „Baltasis dvaras“ – 8 dol.;
S. Geda „Baltoji varnelė“ – 10 dol.;
N. Velius „Baltų religijos ir mitologijos šaltiniai“ – 25 dol.;
„Batuotas katinas“ – 4 dol.;
Z. Zinkevičius „Bendrinės kalbos iškilimas“ – 8 dol.;
„Book of Millenium“ – 75 dol.;
D. Battilotti „Bosch“ – 13 dol.;
M. Kuodytė „Brangakme-

niai“ – 12 dol.;
B. Reuter „Busterio pasaulis“ – 8 dol.;
S. De Rosa „Chagall“ – 13 dol.;
V. Durovas „Cirko žvėrys“ – 10 dol.;
K. Čiukovskis „Daktaras Aiskauda“ – 15 dol.;
V. Maciekus „Dieveniškes“ – 12 dol.;
D. Mikulienė, K. Morkūnas „Dieveniškių šnektos tekstai“ – 8 dol.;
V. Merkys „Draudžiamosios lietuviškos spaudos ke-
lias“ – 15 dol.;
„Dzūkija Lands“ – 20 dol.;

savivaldybėje, nusėdo kramtom tabako fabrike. Dirbo sunkiai, bet jautėsi, kad kažką atlieka. Jis sakė: „Nėra negarbingo darbo, yra negarbingi žmonės“. Kartu su mano tete dirbo keletas pulkininkų ir generolas, kurio pareiga buvo valyti prausyklas. Ir kada pertraukos metu jis atėdavo su savo darbo įrankiais – šluotomis, šepčiais, skudurais, jo draugai kreipdavosi į jį: gerbiamas pone generale. Taip buvo ir su Antanu Ragausku. Nors jis nebuvo šlaivėjas, bet darbas, kurį jis gavo, jam buvo svarbus, nes galino padėti duoną ant stalo, leisti sūnų į mokyklą (tuo metu dukros jau buvo ištekėjusios). Šie žmonės nepasitenkino vien tik darbu, ir tai buvo svarbiausia jų išlikimo dalis. Mes, lietuviai, turime dvigubą gyvenimą. Tokiems, kurie gyvena dvigubą gyvenimą, yra sunkiau, bet jie yra turtingesni, jie turi lobį, kaip sakė Antanas Ragauskas, kurio negalima padėti į banką ir kurio negalima pamatyti banko knygėlėje. Dar daugiau – jis dalinosi tuo lobiu su kitais, – rašydamas. Knyga tuo ir svarbi, kad ji leidžia pažinti, kaip anuomet žmonės gyveno, kuo sielėjosi, kuo mito, ne jų kūnai, bet jų dvasios. Svarbi, kaip ir enciklopedijos, atsiminimų ar joms tolygios knygos, kurios yra tarsi istorijos gabalėliai“, sakė Danutė Bindokienė.

A. Ragauskas, atvykęs į Ameriką 1949 m., kaip mano tėvai ir aš pati, kaip tikriausiai ir daugelis iš jūsų, gavo darbą ne savo profesijoj. Mano tėvas, visą gyvenimą dirbęs

Dr. Leonidas Ragas (dešinėje) savo tėvo Antano Ragauskio knygos „Gintai del skonio“ suktuvėse Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, gegužės 25 d. su savo svečiais: vysk. Hansu Dumpiu, Asta Kleizienė, garbės konsulu Vaclovu Kleiza, kun. Algirdu Palioku, prel. Ignu Urbonu.

Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

Skelbimai

ADVOKATAS
Vytėnis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skambinti gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-294-0100.
Tel. 630-257-0300, Lemont, IL.

NEMURA CHEDRIUS PRZYCYLA
Attorney at Law
Member, Federal Trial Bar
Former Asst. State Attorney,
DuPage County
Criminal, Family and Civil Law
Hours by Appointment
9 South Van Buren
Bakerville, Illinois 60010
Associate offices in Clarendon Hills,
Rolling Meadows and Chicago
(Old Town Area)
Tel. 630-405-0900 Fax. 630-405-0900

„Prašęs XX šimtmetis pražūžė pro mus kaip uraganas, palikęs išblaškytus žmones. Kai apie tą tragediją pasaulis tylėjo, Antanas Ragauskas, mūsų tėtis, buvo vienas iš tų, kurie netylėjo, rašyti žodžiu ieškojo tiesybės, ją kėlė viešumon. Mes buvom dar jauni, užsiėmę savo kasdieniniais rūpestiais ir gal todėl ne visiškai supratome tėvo sielvarbės. Tik po daugelio metų, ištraukę jo mintis iš pageltusių lapų ir surinkę į vieną knygą, pajėgiame rimčiau suvokti jo siekius“.

Leonidas Ragas padėkojo buvusiam Tytuvėnų geležinkelio stoties viršininkui Povilui Stelmokui, kurio moka notaro Antano Ragauskio šeima turėjo galimybę saugiai pasitraukti į Vakarus. Taip pat jis perskaitė savo bičiulio Valdo Adamkaus, kurio šaknys taip pat yra Tytuvėnuose, sveikinimą. Jame be kita ko sakoma: „Užvertęs knygą galiu pasakyti, kad padarėte vertingą įnašą ateities istorikams, sutraukę į vieną vietą daug vertingos medžiagos apie išeivijos gyvenimą, mąstymą, pažiūras. Visa tai būtų užnešta gyvenimo dulkėmis. Kuo toliau skaitiau, vis daugiau prisiminimų ir vaizdų iškilo prieš akis. Atrodo, vaikščiojau po įvairius susitikimus, koncertus. Prisiminė ne tik vardai, bet ir balsai“.

„Amerikos lietuviai mylėjo ir myli spausdintą žodį, – sveikindama leidėjus, sakė LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė. – Sveikinu šeimą, kuri negalėjo palikti gražiosios paminklo tėvui, kaip išleisti knygą“.

Labai gražiai prie vakaro nuotaikos derėjo dainos apie tėvynę, kurias atliko solistė Praurimė Ragienė. Jos talentu ne kartą žavėjosi ir Antanas Ragauskas, aprašydamas Čikagos lietuvių renginius, beje, tuomet dar nežinojęs, kad likimo bus lemta žaviąją primadoną Praurimę Krasauskaitę priimti į savo šeimą kaip marčią. **Audronė V. Škiudaitė**

kiene. Kalbėdamas šeimos vardu dr. Leonidas Ragas apgailestavo, kad šioje šeimos šventėje negali dalyvauti sesuo Irena Rasiene, kuri gyvena Masačusets.

„Prašęs XX šimtmetis pražūžė pro mus kaip uraganas, palikęs išblaškytus žmones. Kai apie tą tragediją pasaulis tylėjo, Antanas Ragauskas, mūsų tėtis, buvo vienas iš tų, kurie netylėjo, rašyti žodžiu ieškojo tiesybės, ją kėlė viešumon. Mes buvom dar jauni, užsiėmę savo kasdieniniais rūpestiais ir gal todėl ne visiškai supratome tėvo sielvarbės. Tik po daugelio metų, ištraukę jo mintis iš pageltusių lapų ir surinkę į vieną knygą, pajėgiame rimčiau suvokti jo siekius“.

Leonidas Ragas padėkojo buvusiam Tytuvėnų geležinkelio stoties viršininkui Povilui Stelmokui, kurio moka notaro Antano Ragauskio šeima turėjo galimybę saugiai pasitraukti į Vakarus. Taip pat jis perskaitė savo bičiulio Valdo Adamkaus, kurio šaknys taip pat yra Tytuvėnuose, sveikinimą. Jame be kita ko sakoma: „Užvertęs knygą galiu pasakyti, kad padarėte vertingą įnašą ateities istorikams, sutraukę į vieną vietą daug vertingos medžiagos apie išeivijos gyvenimą, mąstymą, pažiūras. Visa tai būtų užnešta gyvenimo dulkėmis. Kuo toliau skaitiau, vis daugiau prisiminimų ir vaizdų iškilo prieš akis. Atrodo, vaikščiojau po įvairius susitikimus, koncertus. Prisiminė ne tik vardai, bet ir balsai“.

„Amerikos lietuviai mylėjo ir myli spausdintą žodį, – sveikindama leidėjus, sakė LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė. – Sveikinu šeimą, kuri negalėjo palikti gražiosios paminklo tėvui, kaip išleisti knygą“.

Labai gražiai prie vakaro nuotaikos derėjo dainos apie tėvynę, kurias atliko solistė Praurimė Ragienė. Jos talentu ne kartą žavėjosi ir Antanas Ragauskas, aprašydamas Čikagos lietuvių renginius, beje, tuomet dar nežinojęs, kad likimo bus lemta žaviąją primadoną Praurimę Krasauskaitę priimti į savo šeimą kaip marčią. **Audronė V. Škiudaitė**

Dr. Leonidas Ragas (dešinėje) savo tėvo Antano Ragauskio knygos „Gintai del skonio“ suktuvėse Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, gegužės 25 d. su savo svečiais: vysk. Hansu Dumpiu, Asta Kleizienė, garbės konsulu Vaclovu Kleiza, kun. Algirdu Palioku, prel. Ignu Urbonu.

Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

Skelbimai

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-562-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6347 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-5700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6743
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.